

ווווג
בית היין
אוצרות והלומים לאהבת תורה ויראת שמים

מי אמר לך להתחיל קשוח?

כך הם עמדו בושים ונכלמים, ניסו למצוא את השם שלהם מופיע איפשהו בחפה של המקומות החדשים, וכשראו שהם לא שם, הם חזרו הביתה בדמעות של כאב ועלבון עמוק

/// עמוד 16

הגזלנים!

שיחה מרתקת עם 'ראש הגזלנים' הרב אברהם ליפשיץ, שמספר על הקבוצה שייסד לפני חמש שנים, בבית מדרש מרכזי בביתר עילית

/// עמוד 10

חשוב לדעת שאלול זה לא "ימי הלחץ" לא "ימי המתח", אלא דווקא "ימי הרחמים והסליחות".
רחמים! סליחה!

/// עמוד 7

כולם צעקו עליו, הילד מגיע הביתה ובמקום שהאמא תקרב ותחבק אותו, מתחיל שוב מסע צעקות: 'מדוע נקרע המכנסיים?' ... מה רוצים מהילד הזה? אף אחד לא היה רוצה שיצעקו עליו ארבעים פעם ביום

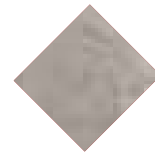
/// עמוד 4

**הרב
שטיינמן
מוריד את
הראש
ומתייפח
בבכי, שנים
שלושה
רגעים
לאחר מכן
הרים את
הראש
ואמר לי:**

**"תראה,
אני כבר
זקן
מאד, אני
מבקש
ממך
תעזור
לי."**

הרב חזקיהו יוסף קרלנשטיין שליט"א בסיפור מדהים, ששמע מבעל המעשה בעצמו, על הרגישות והבקשה המיוחדת של מרן הגראי"ל שטיינמן זצוק"ל

סיפור קטנטן, מדהים בעוצמתו. סיפר מלמד בחיידר באלעד, יהודי חסידי, אני מקריא ברשותכם את הדברים כלשונו ממש. העתקתי מילה במילה מבעל המעשה עצמו.

מרן בעל 'אילת השחר', מאד החשיב את המבחנים לילדים הרכים, בטענה שזה עושה עליהם רושם לשנים ארוכות. רואים יהודי זקן, שמתעניין במה שהם למדו.

בוקר אחד, כל הכיתה שלי עלו האוטובוס ונוסעים לבני ברק לחזון איש 5.

ההתרגשות גדולה ועצומה, המבחן קל ומלא באהבת ה'. הילדים עונים בביטחון והרב מרעיף שבחים ללא גבול.

כשיצאנו ילד חמוד בוכה אני רוצה להיות כמו הרב שטיינמן, ילד אחר עונה לו, בשביל זה צריך ללמוד 'מְלִנְתְּלָפִים' תורה. שני 'תְּלָפִים' תורה, ניגבתי דמעות מהטוהר שלומדי התורה הזכים והטהורים ונפרדנו מהילדים.

הילדים עלו על האוטובוס עם מלמד אחר ואני שגר בבני ברק מתחיל ללכת לכיוון הבית. צעדתי מספר פסיעות ויהודי רץ אחרי.

- 'סליחה, אתה המלמד של הכיתה?'

- 'כן.'

- 'הרב שטיינמן מחפש אותך'

נבהלתי, רצתי במדרגות אל הקודש, חששתי מאד אולי הוא לא מרוצה מהלימוד.

הרב מאד שמח איתי, הרגיע, אתה מלמד אותם מאד יפה. כשנרגעתי התנהלה השיחה בינינו כך:

שואל הרב, (במכתב עכשיו הרב זה הרב שטיינמן והרב'ה זה המלמד).

שאל הרב: "עכשיו מי חוזר עם הילדים הביתה?"

"הרב'ה: "מלמד אחר."

הרב: "האשה שלך יודעת שאתה כאן?"

המלמד: "בוודאי".

הרב: "זאת אומרת שהיא ממתנה לך, ואתה מתעכב בגלל?"

המלמד: "חס ושלום, זו זכות בשבילי".

הרב: "יש כאן טלפון תתקשר אליה שאתה קצת מאחר".

המלמד: "בדרך כלל אני מאד מאחר בגלל הדרכים, מחוץ לעיר, אז בין כה וכה היא יודעת שאני מאחר".

אומר לי הרב: "אבל היום היא יודעת שתקדים, אתה בבני ברק, ואסור לגרום לה דאגה ולו שניה אחת לא".

המלמד: "אני מתקשר".

עד כאן הקדמה.

ועכשיו, ציבור קדוש ויקר, שווה לשמוע כל מילה.

אומר לי הרב: "בחנתי שני ילדים בכיתה, אחד שאלתי כך ואת השני כך. אתה זוכר?"

המלמד: "אני זוכר, מה לא ענו נכון?"

הרב: "חס ושלום, ענו מצוין, הבנת מהילדים הללו".

"לא לא, לא מבין" אומר המלמד

הרב: יצא מהחדר, חזר עם שלוש מאות שקלים, הגיש לי, "תעשה להם מבצע שיזכו בנעליים. אל תחשוב שיש לי רוח הקודש, רק בדרך כלל הילדים מגיעים למבחן בבגדי שבת, והם באו בנעליים קרועות".

המלמד: עיני דמעו, "רבינו היכן רוכשים כזו מידה של נושא בעול עם השני?"

הרב: "הרי משלמים לך שתשים לב לילדים, ראית נהג במטוס שנדלקת לו נורה אדומה והוא לא מרגיש?"

המלמד: ביקשתי ברכה להצלחה. אומר לי הרב יש לי עוד בקשה אחת. וכאן הגענו לדובדבן. מבהיל, מבהיל הרעיון.

הרב שטיינמן מוריד את הראש ומתייפח בבכי, שנים שלושה רגעים לאחר מכן הרים ואמר לי: "תראה, אני כבר זקן מאד, איני יודע איך ידונו אותי למעלה ואני בפחד גדול. אין בי מצוות, אני מבקש ממך תעזור לי.

המלמד: הייתי בשוק, בהלם מוחלט, רבינו כל האילת השחר, כל הזיכוי הרבים והנהגת הדור".

הרב: "תעשה לי טובה אישית, על חשבון הזמן שלך, ואני כל חודש אשלם לך כל סכום שתבקש ובתנאי שאני עדיין כאן", והצביע על העולם הזה. "שמותי לב, שיש לך בכיתה ילד שלחוץ ומגמגם, אני מתחנן בפניך, שלא תבחן אותו ברבים, אלא או בכתב או באופן פרטי, לא לפני כולם. ומאחר וזה על חשבון הזמן הפרטי שלך, אני מעונין לשלם לך מכיס הפרטי".

המלמד: פרצתי בבכי, ואמרתי "גרוש לא אקח, איך לא שמתי לב?"

אמר לי הרב: "ילד שלא טוב לו והוא מתבייש זה נפשות כמש",

וסיים "ילד שמרגיש שיתחשבו איתו, וחושבים עליו הוא גדל אחד שידע להתחשב גם באחרים, הוא יהיה 'מענטש' בחיים, ובלי 'מענטש' אי אפשר לשמוח, אי אפשר לצמוח".

הרב ברך אותי ונפרדנו.

דמעה של ילד.

(תמלול מתוך שיחה ב'קול הלשון')

כ"ק האדמו"ר
מנדבורנא
שליט"א בשיחה
חינוכית מרתקת
על דרכי ההצלחה
בחינוך

כולם צעקו עליו,
הילד מגיע הביתה
ובמקום שהאמא
תקרב ותחבק אותו,
מתחיל שוב מסע
צעקות: 'מדוע נקרע
המכנסיים'? ... מה
רוצים מהילד הזה?
אף אחד לא היה
רוצה שיצעקו עליו
ארבעים פעם ביום

"ישנם ילדים שגדלו עם כאב, משום שאבותיהם לא ידעו איך לדבר ולתקשר נכון עמו, ועד היום נושאים בלבם את הכאב, ויש מילדים אלו שהם סביבם לנכדים.

רבות ניתן להאריך על הדבר, אבל אספר על מקרה שממש הזדעזעו: אברך אחד נכנס לאחר הולדת בתו הרביעית, כדי לשאול איזה שם לתת. שאלתיו בעדינות: תורו של מי כעת לתת את השם? האם מצד משפחת האב או שמה מצד משפחת האם? האברך השיב ואמר, שכעת תורה של ננו"ב לתת את השם, אך היא אינה חפיצה לתת את שם אמה לבתה שנולדה, משום שאינה יכולה למחול לה! הנכם מבינים במה המדובר? אם שגידלה את בתה, והיא כבר בעולם האמת והבת עדיין לא מחלה לה, משום ש'אינה יכולה למחול לה' - מסקנת הדברים, שהאם הציקה לבתה עד שלא רצתה ליתן את שמה לבתה, ואכן לא נתנה את השם! וזה אינו מובן בשכל האנושי, כמה אפשר לטעות אם לא מבינים את נפש הילד. אם מתבוננים בוואו ונראה איזה נזק יכול לצאת מכך".

ישנם פעמים שהאב האבד עשתונותיו

"עוד נושא נרחב בחינוך הבנים הוא דרכי הענישה לילד שלא נהג כראוי. ישנם פעמים שהאב מאבד עשתונותיו כשהילד אינו מתנהג כשורה, או האם מתמלאת כעס, אך אין זה אומר שהתגובה צריכה להיות עם קפיצת אגודל. הנזק יכול להימשך שנים רבות, וכלל לא מרגישים שעושים נזק גדול, וכל זה נהיה מחוסר תשומת לב, כי לא חושבים מה קורה בנפש הילד. נכון שברגע הראשון האב רותח על מה שילדו עוול, אבל דווקא באותו רגע נדרש ליישוב הדעת ראויה לחשב היטב מה לעשות ואיך לעשות.

"לעומת זאת, ישנם אבות ששוקלים היטב לא רק טרם מענישים, אלא מחשבים כראוי איך בנו יקבל את העונש, האם הוא יעכל את זה, או שיתבייש בזה, אולי מגזים קצת בתגובה, אך חושבים לפחות, ומחפשים דרך. ואם מתחיל לחשוב מה טמון בנפש הילד, הרי הוא עושה דברים המועילים לו, וכך הוא בונה קשר טוב עם האב. ומה שלא ילמד בחמש שנים, ילמד כשיגיע לגיל עשר שנים... כי הקשר יהיה קשר טוב ומועיל.

"ומי שאינו חושב מה עובר וקורה בנפש הילד, אלא רק נותן פקודות, הרי שהילד בעודו בן עשר אין לו ברירה, הוא מבצע את הפקודות כי האב יצעק ויכעס עליו, אך לאט לאט הוא מחפש דרכי מילוט להשתחרר ממנו, ועושה מה שרוצה. הוא לוקח דברים כשהאמא אינה רואה, הרי כל הבעיה שהאמא רואה, ולכן הילד מחפש להשתחרר. וכשמגיע לשיבה קטנה, הוא כבר 'בעל דעה' וחייבים להתחשב בו, ובישיבה גדולה בכלל מי יאמר לו מה לפעול ולעשות... וכל זה כי לא בנו את הקשר טוב עם הילד בעודו צעיר לימים. ומשום כך יש להתבונן מה הם החולשות בילד כדי שיכולו לתקנו ולבנותו בנערותו כשעוד קל לתקן ולהשתנות. בחור וכל שכן אברך, כבר קשה לשנות, אך ילד בדברים קטנים אפשר לשבות את לבו ולשנותו.

"האב צריך להבין, שאת הבן צריך לאהוב, אפילו שלא נהג כשורה, ואף אם מגיע לו עונש יש לדעת איך לתת את העונש, יש להיזהר שלא לביישו בפני אחרים, יש הרבה חלקים איך מטפלים בנפש הילד".

הוספתי לכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, שזקני הגה"צ רבי נטע פריינד זצ"ל, גידל וחינך לגיונות של תלמידים למעלה משישים שנה בישיבת 'עץ חיים' ובישיבת בית יוסף צבי דושינסקי. עד כדי כך נושא החינוך היה טבוע בעצמותיו, שבצוואתו הביא מה שאמר הרשב"ב שיש לכל אב להשקיע ולעסוק כל יום בחינוך הבנים לפחות חצי שעה. עכ"פ בעניין דרכי הענישה, היה מייגע להורים, טרם הולכים להעניש ילד, להתיישב לומר קאפיטל תהילים, ורק לאחר מכן לתת את העונש, באופן כזה יהיה לו יישוב הדעת ולא יעשה נזקים בענישתו.

הילד אינו שק חבטות

המשיך הרבי שליט"א בשיחת קודש המיוחדת: "ישנה עוד נקודה נוספת. זכורני מילדותי כאן בבני ברק, 'סדר-היום' של ילד: היו צריכים לקום בשעה שבע בבוקר, ובשעה שבע ועשרים ה'טנדר' - ההסעה לתלמוד תורה כבר היה מגיע ונוסעים. זה דבר רגיל כמעט בכל בית. אם הקשר עם הילדים הוא באופן בריא, הכל הולך כשורה. הילד קם בזריזות, מתלבש מכין עצמו, שותה כוס קפה ויורד להמתין בסבלנות להסעה.

"אבל אם הקשר עם הילד לא יהיה באופן בריא, הסדר יתנהל בערך כך: בשעה שבע מעירים אותו, אך הוא לא קם מידי, וכך מעירים אותו כמה וכמה פעמים, ומשלא קורה דבר, מתחיל הצעקות שבדרך כלל יהיו מלווים בפגיעות ועקיצות: 'נו, מדוע אתה לא זז? עצלן שכמותך'... ועד כהנה. אחרי הצעקות רץ הילד לתפוס את הטנדר. אח"כ בנוסעו בטנדר הוא מתחיל לקבל את מנת הנהגה: 'ילד מדוע אתה לא יושב... תמיד אתה שובב'. בחיידר פגע בו המנהל. אח"כ הוא מקבל מנה אחת אפיים מהרבי בכתה, שלפעמים הם נגד שאר ילדי הכתה. וכך עבר הילד הצקות ופגיעות במשך כל היום. הוא קיבל כשלושים עד ארבעים פקודות, כולם צעקו עליו, לאחר שסיים את היום, הילד מגיע הביתה ובמקום שהאמא תתעניין בו איך היה בחיידר? תקרב ותחבק אותו, מתחיל שוב מסע צעקות: 'היכן הצעיף שקנינו לך?'... 'מדוע נקרע המכנסים?'... מה רוצים מהילד הזה? אף אחד לא היה רוצה במקום עבודתו ש'בעל הבית' יצעק עליו ארבעים פעמים ביום, בעוד שעל אחרים הוא צועק רק עשר פעמים.

"ובכן יכולים לבוא בטענות על האב, אך מה יועילו בכך, הרי האב טרוד על המחיה ועל הכלכלה בהבאת הפרנסה, והוא גם כן לחוץ וכשהילד מרגיז אותו הוא נכנס בו בכל הכח. אך מאידך אם האב יקדיש לילדיו כמו שמקדיש בשאר מצוות, כגון הנחת תפילין, תפילה וכדו', ויפנה לעצמו עשר דקות כדי לתת תשומת לב לילד, לשאול אותו: איך היה בחיידר. מה אומרים החברים? במה משחקים? ואז הבן יפתח אליו, יספר לו ישתף אותו במה שעבר עליו. האב יחמיא לו על המעשים הטובים שעשה, כמו אם ויתר לחבירו, או שאר מעשים טובים, והאב יתן לו הרגשה שהוא שווה, אז יהיה לו חשק להמשיך ולוותר, ייתן לו מיני מתיקה, או אם עשה דבר גדול, יקנה לו מתנה, וכך הוא יקבל חום וחשב ומוטיבציה מהאב להתנהג טוב ולהיות בעל מידות, ודבר זה שייך אך ורק לאב ולאם. הם האחראים הישירים לעיצוב דמותו של הילד בהמשך דרכו. שכן כישרונות הם משמים, וזוה לא יועיל כלום מה שילמדו האב עם הבן. זה דבר טוב שאבא לומד עם הבן ומדרבנו. אך לגבי מידות טובות ובין אדם לחבירו, הרי שאם הילד רואה שהוא מרוויח מכך, הוא לומד להתנהג במידות נאצלות.

מאיפה נלקחים כל החולשות? כי לא חושבים על נפש הילד! "בעל המסילת ישרים" מביא בהקדמה, שאינו אומר דברים חדשים, אלא מביא דברים שמרוב הידיעה אין מרגישים בכך. עוד מבאר שם, שתפקיד היצר הרע בכל אדם למונע ממונו ההתבוננות, לא להתבונן, לא לעשות חשבון הנפש, להימנע מלחשוב היכן הוא עומד. אף שהוא עושה כל מיני דברים טובים, אך היצה"ר אינו מניח לו להתבונן. בזהר הקדוש הדבר קרוי 'מרא דחושבנא'. כל אברך אפילו בן תורה, היגע על תלמודו משך שעות רבות, אם נבדוק האם עושה חשבון הנפש, ניווכח שלא! מדוע? כי אין לו זמן! וכך יכולים לחיות שלושים ארבעים שנה ולא מרגישים, והילדים רואים הכל, וגדלים על הדרך הזאת, וזה רח"ל בור ברשות הרבים".

(מאת: הרב טוביה פריינד, מתוך עיר על תילה גליון א)

הצטרפו גם אתם וקבלו ישירות למייל שלכם את מגזין אחינו לחינוך ותורה 'בית היין'

לחצו כאן

או שלחו מייל לכתובת
dirshu@dirshu.co.il

**חשוב לדעת
שאלול זה לא
"ימי הלחץ" לא
"ימי המתח",
אלא דווקא
"ימי הרחמים
והסליחות".
רחמים! סליחה!**

המשגיח דישיבת מיר הגה"צ רבי בנימין פינקל שליט"א מסביר איך זוכים ל'אלול' כשר ושמה.

יעקב א. לוסטיגמן

לפני כמה שנים שמענו שיחה מיוחדת מפיו של הגה"צ רבי בנימין פינקל שליט"א, משגיח דישיבת מיר, במיוחד לעלון 'הישיבה' מבית 'אחינו', לקראת חודש אלול. זכינו לשמוע מפיו פנינים יקרות על מעלת חודש אלול ודרך העבודה הראויה בו בקרב תלמידי הישיבות בפרט, וכלל ישראל בכלל, ובגליון 'בית היין' זה אנו מביאים את הדברים שוב, עם שינויי עריכה קלים, למען יעמדו ימים רבים וכדי שנוכל לקבל מהם חיוזק והדרכה כיצד לעשות את האלול לדורותינו, אנו ובנינו ובנותינו.

• אלול בפתח, ולא מעט בחורים מרגישים לא בנוח עם זה. זה מפחיד, מלחיץ, מדברים כל הזמן על יום הדין הקרב ובא. כיצד יש להתכונן לאלול, ומה צריך לדעת כדי שאלול יהיה מנוף לצמיחה והתעלות ביראת שמים ובלימוד התורה, ולא חלילה סוג של חוויה לא נעימה?

"דבר ידוע הוא שבקלם היתה אווירה של פחד", פותח הגה"צ שליט"א את תשובתו. "אימת הדין היתה מורגשת בהיכל הישיבה, ובחודש אלול היו הכל מתאמצים לתקן את דרכיהם, לשפר את מעשיהם ולהוסיף זכויות ולימוד תורה לקראת יום הדין. אבל המשגיח הגר"י לוינשטיין זצ"ל, שהיה מדבר הרבה על אימת הדין, היה קורא לאלול "הימים הנחמדים". זה היה נחמד, אלול נחמד ונעים.

"אין הכוונה לומר חלילה שאין צורך לפחד מיום הדין. חס ושלום לומר דבר כזה. אדישות היא לא פתרון לבעיה. אם

נראה אדם שנכנס לים סוער, כשהדגל השחור מתנופף ברוח, ומתחיל להתרחק מהחוף, אנחנו נזעק לעברו, נקרא לו שיחזור חזרה אל החוף, שאם הוא ימשיך להיכנס פנימה הוא עלול חלילה למות. לא נישאר אדישים רק כי זה מאוד מלחיץ ומפחיד. אדישות היא לא פתרון, בשום אופן. מה נאמר לאיש הזה שנכנס ככה לים? נגיד לו "קח את החיים בקלות???" חס ושלום.

"אבל חשוב לדעת שאלול זה לא "ימי הלחץ" לא "ימי המתח", אלא דווקא "ימי הרחמים והסליחות". רחמים! סליחה! עוזרים לך להתכונן כמו שצריך.

"אלו ימים כל כך יפים, לא חכמה לברוח מהמציאות. צריך להישאר במציאות ולהתמודד בחכמה עם מה שצופן לנו העתיד. צריך להיכנס לאלול עם יראה אבל יחד איתה צריך להיכנס אליו גם עם שמחה גדולה.

"מדברים הרי באדם שיש לו אמונה ויודע שיש לו משפט. תארו לעצמכם אדם שיש לו משפט והוא עלול להישלח למאסר עולם, או אולי לקבל עונש יותר גרוע חלילה. הוא מוזמן לבית המשפט חודש לפני הדין בעניינו, והפקיד אומר לו שראש השופטים מחפש אותו. יש לו פגישה אישית עם השופט הראשי.

"השופט מסביר לו שהמשפט הולך להיות מאוד קשה, וזה לא פשוט לעבור אותו. "אבל אני רוצה לתת לך עצות", אומר לו השופט, "אם תציית להן, אני מבטיח לך שתעבור בשלום."

"האיש הזה ישאל את השופט, למה זכיתי שאתה כל כך עוזר לי? והשופט אומר לו: "אני דוד שלך! אתה רוצה לעבור את המשפט בשלום? הנה, קח רשימה של עצות. אם תמלא אחריהן אני מבטיח לך שאתה יוצא זכאי בדין, אם לא תציית, אני לא אוכל לעזור לך במשפט עצמו."

"האיש מתבונן ברשימה שקיבל רואה שהעצות לא קלות לביצוע, צריך להתאמץ כדי למלא אחריהן אבל זה בהחלט אפשרי.

"מה תהיה התגובה שלו? הוא יעס על השופט שנותן לו עצות כל כך קשות? הוא יטען שהשופט סתם מפחיד אותו ושמשפט לא יקרה לו כלום?

"זו הרי טעות נוראה לומר כך. הנה, נתנו לך הזדמנות, למרות שעשית פשעים נוראיים, אתה יכול עדיין לשנות את דרכיך למלא אחרי העצות שנתן לך השופט בעצמו, והוא כבודו ובעצמו מבטיח לך שתצא זכאי בדין. הפלא ופלא!!!

"הקב"ה ברוב רחמיו וחסדיו העניק לנו את חודש אלול לפני יום הדין, כדי שנוכל לתקן את מעשינו. אנחנו צריכים להיות מאושרים באלול. איזה יופי! יש לנו אפשרות לתקן את המעוות, יש לנו אפשרות להתכונן בצורה מיטבית לקראת המשפט הגורלי.

"כמובן שצריך להיות חרדים ופחדים מיום הדין עצמו, אבל צריך לגשת ליום הדין כמו בן שבא להישפט אצל אביו, צריך פחד, ומתוך פחד צריך גם תקווה וביטחון, לדעת שאנחנו בטוחים שהקב"ה מטה כלפי חסד, שמכל השופטים בעולם, לא יכולנו לבחור שופט טוב יותר.

"הקב"ה שהוא השופט עצמו, אומר לנו שנתקרב אליו "אני לדודי ודודי לי", ואם אנחנו נעשה זאת ונתקרב אליו על ידי העצות שהוא נותן לנו, הוא מבטיח לנו שנצא זכאים בדין... מי הוא הטיפש שיוותר על ההזדמנות הנפלאה הזאת?..."

האדישות הורגת

"יש עוד תפיסה שגויה בקרב חלק מהאנשים, שבגלל הפחד מיום הדין, הם פשוט שוקעים באדישות. כבר לא אכפת להם. יהיה מה שיהיה." "ככה אני וזהו".

"האדישים הללו לוקים בכפליים. קודם כל הם מראים חוסר פחד מבית המשפט, הם מזלזלים בשופט, במערכת המשפט, על עצם הזלזול במלכו של עולם, הם יקבלו עונש חמור חלילה, ביזיון בית המשפט הוא דבר חמור בכל מקום בעולם. נוסף על כך, הם מגיעים למשפט בלי פרקליט, בלי לדעת מה לענות על האישומים שמוטחים בהם, אין להם סיכוי לצאת בשלום מהמשפט הזה.

"אז נכון, לפעמים הם חושבים שבעצם גם בשנה שעברה היה ראש השנה והוא עבר בשלום. זה לא כזה נורא. אבל כמה אנשים בראש השנה האחרון הלכו על רגליהם בריאים ומאושרים, והיום הם כבר לא אתנו? כמה מהם היום חולים במחלות קשות ל"ע? כמה איבדו רח"ל קרוב משפחה, כמה ירדו מנכסיהם?

"הקב"ה אומר לנו: יש לכם משפט, אבל אני רוצה שתחיו. אנא שפרו מעשיכם, נצלו את ימי הרחמים והסליחות כדי להשתפר, ותצאו זכאים בדין".

ביטחון מעוות

"סוג שלישי של אנשים שלוקחים את ה'אלול' בצורה לא נכונה: אלו שיש להם 'ביטחון' בקב"ה. הרי הקב"ה הוא אבא שלנו, נכון? והוא אוהב אותנו. אנחנו הבנים שלו, מה פתאום שיעשה לנו רע? למה שיתן לנו עונש?

"זאת טעות קשה שגובלת בכפירה. יהודי צריך להאמין שהקב"ה גומל טוב לשומרי מצוותיו וכן חלילה להיפך. המשנ"ב בסימן תקפ"ד ס"ק א' אומר: "ואע"ג שאנו בטוחים שנצא זכאים מהדין, מכל מקום צריך להיות ירא וחרד מאימת הדין, ועל ידי כך יזכר לזכות".

"ביטחון זה לומר: "אני מוסר עצמי לריבוננו של עולם". הוא אומר לקב"ה "ממך, אליך אברח", כלשון הרמב"ם. להיות אדיש זה לא ביטחון, זו קרירות. המחשבה צריכה להיות "אני יודע שעכשיו אתה שופט אותי, אני רוצה לברוח, אבל לאיפה אברח? אליך! אל בורא העולם. אני בורח ממך כי אני מפחד ממך, אבל בורח אליך כי אני בוטח בך.

"נכון, אנחנו מאמינים בני מאמינים בוטחים בקב"ה שהוא עושה הטוב בעינינו, ולפעמים אנחנו גם צריכים לעבור דברים לא נעימים, שקשה לנו מאוד לעבור אותם. הקב"ה מנהיג את העולם, ואנחנו צריכים להכיר בכך, אבל אדם שלא מנסה בכלל להתפלל וחלילה

סובל ממך, זה לא בגלל שככה רצתה ההשגחה העליונה ודברים שאנחנו לא מבינים, זה פשוט מאוד כי הוא לא התפלל על זה, כי הוא לא תיקן את מעשיו, כי הוא לא התכונן ליום הדין. הטיפשות שלו גרמה לו את זה, לא אף אחד אחר".

• **ההכנה לאלול בשיאה, חודש אלול עצמו גם עובר בהתרוממות מיוחדת במינה, אבל מה עושים כדי שאחרי שהכל נגמר, במוצאי יום כיפור, בזמן חורף, לא נשכח בכלל שהיה פעם אלול, והתעלות והתרוממות? מה עושים כדי שהתעלות הזו תימשך לכל השנה?**

"אפתח באמרה חסידית של הרה"ק רבי אלימלך מליזענסק זצוק"ל, בעל ה'נועם אלימלך'. הוא אומר על דברי רש"י על הכתוב "אמור ואמרת", "להזהיר גדולים על הקטנים", שלהזהיר זה מלשון זוהר החמה. 'גדולים' אלו הימים הגדולים, הימים הנוראים וימי שלושת הרגלים, ואילו 'הקטנים' אלו ימי החולין והשגרה. "להזהיר גדולים על הקטנים", אומר הנועם אלימלך, הפירוש הוא לקחת מהימים הגדולים, שהזוהר שלהם ישליך גם על ימי השגרה, שגם הימים הקטנים יהיו זוהרים, מכוחם של הימים הגדולים.

"איך עושים את זה בפועל? נתנו על זה הרבה עצות, והעצה המפורסמת ביותר היא לקחת דבר אחד, קבלה טובה מאלול לכל ימות השנה. אבל אני חושב שצריך לדעת להיות מאוד זהירים בנושא הזה. וכי אלול כולו לא נברא אלא כדי שנקפיד על משהו אחד? נאמר משהו מקפיד יותר על איזושהי חומרה בהלכות שבת. זהו? זה כל מה שאתה לוקח מהאלול?"

"הקבלה צריכה להיות שאני מקבל על עצמי להיות אדם שלם, לשאוף ולחזור לשלמות. לא להסתפק בפירורים קטנים. לבקש ולהתאמץ להשיג את הכל.

"רבי חיים שמואלביץ אומר על הסיפור של פלטי בן ליש שנעץ חרב ולא עבר אותה במשך שנים. שואל ר' חיים, למה הוא נעץ חרב? הרי הוא יכול בכל רגע להוציא אותה? מה עוזרת החרב? אלא אומר ר' חיים שמואלביץ, שפלטי בן ליש נעץ את החרב כדי שהוא תמיד יזכר, אם חלילה יפתה אותו היצר לעשות עברה חס ושלום, הוא יביט בחרב ויזכר, אני שהייתי בכזאת דרגה גבוהה, שנעצתי חרב, איך אני רוצה לחטוא בחטא שפל כל כך? ומהזכרון הזה הוא יעצור את עצמו וימנע עצמו מעבירה.

"זה מה שצריך לעשות גם לגבי המשכתו של חודש אלול לתוך השנה. להיזכר מדי פעם באיזו דרגה רוחנית היינו באלול, ומה לשאוב כח גם לימים שבאמצע השנה. להזהיר גדולים על הקטנים. "העצה היא באמת לקבל קבלה משמעותית שאותה נקיים בכל מחיר, למשל קבלה שרבע שעה בכל סדר אתה לומד ויהי מה. גם אם יש רעידת אדמה, גם אם אתה עייף וכואב לך הראש מאוד מאוד, רבע שעה לימוד זה כמו קיר ברזל, אי אפשר להתווכח אתו... "עצה טובה נוספת אני רוצה לתת לסיים. אם אדם מרגיש שהוא נכשל בנושא מסוים שוב ושוב, ואינו מצליח להתגבר. כדאי שיקבל על עצמו לפחות ללמוד כל יום בספר מוסר שמדבר על הנושא הזה, וזה עצמו כבר תיקון גדול לעניין, כשלאחר זמן דברי המוסר ודאי יחדרו ללב ויפעלו את פעולתם.

"ויהי רצון שנוכח כלנו להיכתב ולהיחתם בספרם של צדיקים גמורים, לחיים טובים ולשלום".

**כל ערב,
בשעה 9:00
בדיוק,
מגיעים 80
'גזלנים' מכל
רחבי העיר
ונכנסים לבית
המדרש הזה
לשעה של
לימוד תורה.**

שיחה מרתקת עם 'ראש הגזלנים' הרב אברהם ליפשיץ, שמספר על הקבוצה שייסד לפני חמש שנים, בבית מדרש מרכזי בביתר עילית

אליעזר (לייזר) רוט

כל מי שמכיר קצת מקרוב את הלך הרוח המקובל בקרב חסידי ברסלב, יודע ומבין של'ברסלבערס' יש שפה משל עצמם, עם קודים פנימיים שמוכרים ומובנים רק להם.

הם יכולים לספר לך על אברך פלוני שהוא 'גולן גדול', ואתה בטוח שבוודאי מדובר בעבריין מועד, או על ההוא שלא בוחל אפילו ב'מילתא דשטותא', ואתה בטוח שמדובר בלא פחות מליצן מקצועי.

אבל מי שמכיר את הז'רגון, יודע שמאחורי הביטויים הללו מסתתרת משמעות אחרת, שונה לחלוטין מזו שמבינים בתחילה האנשים שאינם משתייכים לקהילה.

אז הפעם החלטנו לשוחח עם 'ראש הגזלנים' בביתר עילית, הרב אברהם ליפשיץ הי"ו, שמספר לנו על הפעילות המיוחדת אותה יזם לפני חמש שנים, ושמאז היא מוסיפה להתפתח ולהתבסס וכבר יצא שמה לתהילה ברחבי הארץ והעולם.

"זה קורה בבית המדרש המפורסם בביתר, 'כולל חצות', בראשותו של הגאון רבי יהושע מאיר דויטש. בית הכנסת הזה כשלעצמו יש לו סיפור מעניין כפי שמעיד עליו שמו. מדובר בבית מדרש מרכזי של חסידי ברסלב בגבעה ב'.

"יש עוד בתי כנסת של חסידי ברסלב בביתר, ובכללם גם כאלו נוספים השוכנים בגבעה ב', אבל ב'כולל חצות' יש כולל מאוד מיוחד שמתכנס מדי לילה בחצות. עשרות רבות של אברכים יושבים כאן ולומדים עד אור הבוקר. למעשה יש בבית הכנסת הזה שיעורים וחברותות בכל שעות היממה, מסביב לשעון.

"כל ערב, בשעה 9:00 בדיוק, מגיעים 'גזלנים' מכל רחבי העיר ונכנסים לבית המדרש הזה לשעה של לימוד תורה. האווירה השוררת במקום בזמן הלימוד, בלתי ניתנת לתיאור... כ-80 גזלנים יושבים ולומדים בקול תורה אדיר, ואליהם מצטרפים עוד מתושבי השכונה והאזור שרוצים ללמוד בשעה הזאת ומחפשים בית מדרש שבו הומה קול התורה, ושבו כל אחד מתקבל בסדר פנים יפות...".

ומי הם אותם 'גזלנים' שהרב ליפשיץ עומד בראשם? מה הם גוזלים, וממי הם גוזלים שבשל כך הם זוכים לתואר

המפוקפק הזה?

כדי להבין את זה צריך לחזור לשורשים של ברסלב, הרה"ק רבי נחמן מברסלב אומר באחת השיחות שלו, שכל יהודי צריך לגנוב ולגזול מעצמו זמן, ולפנות אותו ללימוד תורה. כלומר, לא די בלימוד תורה רק כשהעת פנויה והשעה נוחה לכך, אלא להוסיף ולגזול זמן גם בשעות של עומס ולחץ, גם בשעות שיש עבודה ומחויבויות שונות, 'לגנוב' כמה דקות לפעמים אפילו יותר, כדי להספיק כמה שיותר שעות של לימוד תורה במהלך היום.

רבי נחמן מברסלב ביאר זאת גם בלשון חז"ל אודות השאלה המפורסמת שישאלו כל אדם בהגיעו לפני בית דין של מעלה: "קבעת עתים לתורה?", בפשטות כוונת השאלה היא אם היה לך זה קבוע כל יום ללימוד, אבל רבי נחמן מברסלב מוסיף עומק נוסף לפשט ומסביר שהמילה 'קביעה' משמשת בלשון חז"ל ובלשון המקרא במספר מקומות גם כדי לתאר פעולה של גול וגניבה, כמו שכתוב במשלי כ"ב, 'וקבע את קובעייהם נפש', וברש"י מבאר: "בלשון ארמי קביעה - גזילה".

וכך שואלים את האדם בבואו לפני ב"ד של מעלה: קבעת עתים לתורה? האם גנבת וגזלת עתים כדי להגות במהלך בתורה הקדושה?

משפחה אחת גדולה

"היה זה לפני חמש שנים", מתאר הרב ליפשיץ, "הרגשתי אז שחסר לי מאוד לימוד יומי בתוך מסגרת מסודרת עם קבוצה של אברכים נוספים. אני עובד לפרנסתי, לא זכיתי להיות בין חובשי ספסליו של בית המדרש כל היום. רק חלק קטן מהיממה אני מקדיש ללימוד באופן קבוע, אבל זה לא אומר שאני מוכן להסתפק בלימוד דלות וחיוור באיזה בית כנסת צדדי.

"אני רוצה ללמוד בבית כנסת תוסס, מלא מפה לפה, עם חברים שלומדים גם הם, מאות בעלי בתים כמוני שקובעים עתים לתורה. שיש עם מי להתווכח, יש עם מי ללבן חלקים קשים בדף היומי או בכל לימוד אחר.

"מאחר ובטבעי אני יזם, וכשאני רואה משהו שצריך לעשות אני משתדל לגייס כמה חברים ולבצע את הנדרש, גם בנושא זה החלטתי להקים מסגרת, וב"ה זה הלך והתפתח באופן שלא חלמתי אפילו לרגע שנצליח להגיע אליו.

"כיום, זה לא רק שעה של קביעת עתים לתורה. אנחנו הפכנו למשפחה גדולה, משפחת 'הגזלנים' הקדושים'. יש לנו אירועי גיבוש, אנחנו יוצאים מדי פעם לטיול או

לסעודה כלשהי בעיר אחרת, יש לנו שבתות גיבוש, ויש גם פעילות מאוד מאוד תוססת וערנית בקרב נשות הלומדים שגם הן מתאספות מדי פעם לערב גיבוש, טיול, הרצאה ופעילות מעניינת ועוד.

"כי בעצם את המחיר האמיתי משלמות נשות הלומדים. זאת שעה קבועה בערב, וזה לא נוח לנשים שהבעל עוזב את הבית כל ערב בשעה הזאת, מוותר על כל מיני אירועים שהוא יודע שאם ייסעו אליהם הוא יפסיד את הלימוד היומי, משאיר את האשה להתמודד עם השכבת הילדים הסוררים שלא מוכנים להיכנס למיטה, והולך ללמוד בנחת ובשמחה... זאת הקרבה לא פשוטה מצד הנשים, ואנחנו מאוד מעריכים וגם מראים את ההערכה הזאת בדמות פעילויות מאוד מיוחדות שאנחנו עושים עבורן".

לדבריו מדובר בעבודה לא קלה בכלל: "להחזיק כזה מפעל זה לא סיפור קל. מצד אחד הלומדים לא מקבלים מלגה כלשהי. הם באים ללמוד כדי ללמוד לא כדי לקבל כסף, אבל עדיין צריך לדאוג לאספקה שוטפת של קפה, חלב ועוגיות בשעת הלימוד. מדי פעם אנחנו מפתיעים עם כיבוד יותר יוקרתי ומעניין, יש סעודות ראש חודש ופעילויות, לגברים וגם לנשים, וזה עולה המון כסף, ואני כבר לא מדבר על שבתות גיבוש שאותן אנחנו עושים במקומות אכסניה מפוארים ברמה גבוהה.

"זאת עבודה תמידית של גיוס כספים, הן מצד הלומדים עצמם שתורמים בעין יפה, והן באמצעות השגת תרומות מגורמים חיצוניים, מקהילות ברסלב השונות בעיר ומחוצה לה וממקורות אחרים".

רגע לפני מעבר דירה

"אנשים שואלים אותי לא פעם מה הקונספט להצלחה הגדולה שלנו", אומר הרב ליפשיץ. "באים אלי גבאים בבתי כנסת בקהילות שונות ורוצים ללמוד איך אפשר להעתיק את ההצלחה הזאת לבתי הכנסת שלהם.

"האמת היא שאין לי איזה מתכון סודי שמי שעושה מה שכתוב בו זוכה להצלחה. צריך לזה הרבה הרבה סייעתא דשמיא כמוזן, זה תלוי מאוד במשתתפים עצמם, כמה הם מעוניינים לקחת חלק פעיל בלימוד כזה.

"אבל אם תשאלו אותי מה יכול המארגן לעשות, זה שלושה דברים: קודם כל לדאוג שיהיו גם שיעורים וגם מקום ללימוד חופשי בחברותנו. זה חשוב מאוד כי השיעורים מייצרים בסיס, מי שמשתתף בשיעור הוא יותר מחויב לבוא, יש מגיד שיעור שמחכה לו, יש חברים שישאלו אותו מחר איפה הוא היה..."

"יש אצלנו שלושה שיעורים כל יום. האחד בגמרא, ב'דף היומי' ואותו מוסר הרב אשר ירט, לצדו יש שיעור הלכה ב'משנה ברורה' מפי הרב חיים קוסמן, ויש שיעור שלישי ב'ליקוטי מוהר"ן' שאותו מוסר הרב אברהם קלצקין.

"מצד שני, לא לכל אחד מתאים לשבת ולשמוע שיעור. רבים אוהבים דווקא לימוד עצמי פעיל, ללמוד עם חברותא, לשבור את הראש, להתקשות בסוגיא, להגיע לבד לתשובות, לחדש חידושים, ובכלל ללמוד נושאים אחרים.

"נושא שני שצריך שיהיה כדי להצליח, זה לדאוג לצד הגשמי. שתמיד יהיה קפה, חלב, כוסות, כפיות, עוגיות. כל מה שצריך. אברך צריך לדעת בביטחון מלא שאם הוא יוצא עכשיו מהבית והולך ללמוד, יהיה לו גם כוס קפה ליד הגמרא, או כוס תה אם הוא מעדיף תה. אם החלק הגשמי מקרטע, גם שיעור ההשתתפות ירד בהתאם. זה בדוק ומנוסה.

"החלק השלישי זה האווירה. היה אצלנו בקבוצה אחד ומיוחד שבחבורה, הרה"ג ר' שמעון מטלון זצ"ל, מהרוגי האסון במירון ל"ג. מי שהכיר אותו יודע ומבי על מה אני מדבר... יהודי מלא חיות דקדושה, עם עוצמות חברתיות שקשה למצוא, היה לו כישרון מיוחד 'לעשות שמח', באווירה רצינית מצד אחד אבל מחויבת ושמחה מאוד מצד שני. כל מי שרק נכנס לבית המדרש נדבק בשמחה הזאת.

"מאז ל"ג בעומר, חסרנו את כל אלה, את החיוך והשמחה, והטפחה על השכם וקול הלימוד המתוק כל כך של הרב שמעון מטלון... אבל אפשר לומר שעוד נשאר הרושם, האווירה שהוא יצר בקבוצה שלנו, היתה כל כך חזקה, כך שגם לאחר לכתו היא עדיין שולטת. זה כבר קורה באופן אוטומטי, ואכן יש לו חלק עצום בכל המפעל הקדוש הזה, הוא עמד לימינו בכל הפעלים הקשורים לכולל 'הגולנים הקדושים', במסירות מופלאה שאי אפשר לתאר.

"והתגובה של הציבור היא בהתאם. 'הגולנים' שלנו דבוקים במקום ובקהילה הזאת. הפכנו למשפחה אחת גדולה. הם באים בכל מחיר ובכל מצב. יש כאן אברך שגר בסמוך שכשאתו משאירה אותו בייבי סיטר, הוא מרדים את הילדים ורץ לבית הכנסת כשהוא משאיר שני טלפונים פתוחים, אחד בבית ואחד אצלו, וכך הוא שומר עליהם מרחוק. אם הוא שומע בכי, בתוך חצי דקה הוא כבר בבית.

"סיפר לי אחד האברכים שלפני שפתחנו את הכולל הזה, הוא כבר חשב לעבור דירה. לדבריו, לא היו לו חברים כאן בביתר עילית, הוא לא הצליח להתחבר לקהילה בבית הכנסת בו הוא מתפלל, והוא כבר החל לחפש בפועל דירה בעיר אחרת. כשנפתחה הקבוצה הוא הצטרף ומאז הרעיון של מעבר דירה ירד מהפרק. הוא מצא בדיוק את מה שהוא חיפש, קהילה חמה ותומכת, עם אווירה משפחתית מאוד ועם חברותא שנהנה ללמוד איתו כל ערב בקביעות.

"אברך אחד סיפר לי שקרה פעם אחת שהוא נאלץ להישאר בבית ולשמוע על הילדים במקום לבוא לכולל, והילדים עצמם שאלו אותו, כל אחד בנפרד, "אבא מה קרה? למה אתה לא בבית הכנסת?", כי הילדים כבר הבינו והפנימו, ששעת הלימוד הזאת, היא עיקר היום של האבא, ואין לו שום הנאה אחרת בעולם יותר מהלימוד הקבוע והיומיומי.

"אז כן, אני בהחלט חושב שאפשר להעתיק את ההצלחה הזאת למקומות אחרים. אנחנו לא רשמנו פטנט מוגן אצל רשם הפטנטים, ונשמח מאוד על הקמתה של כל קבוצה נוספת ללימוד התורה. למעשה בחוץ לארץ זה מאוד מקובל בקהילות רבות, בארץ זה עוד לא נכנס מספיק, אבל אין לי ספק שהמהפכה הזאת תוסיף להתרחב, ויותר ויותר בעלי בתים יקבעו לפחות שעה אחת מדי ערב ללימוד בחברותא בקבוצות גדולות של עשרות ומאות בעלי בתים, כשהלימוד הוא עם אווירה של בית מדרש, עם אווירה ישיבתית, דבר שבעלי בתים רבים לא זוכים לו כבר הרבה מאוד שנים, ושהם היו רוצים מאוד לזכות בו".

מי אמר לך להתחיל קשוח?

המחנך הרה"ג ר' עמרם בינעט,
עם 10 'טיפים' מיוחדים למלמדים ומחנכים,
מתוך הניסיון שצבר בעשרים שנות הוראה.

3. למי אני ממליץ לעמוד בדלת...

במקרה שמלמד מכיר את עצמו כאחד שהמשמעת שלו לא מאוד חזקה, לא הייתי ממליץ להיכנס לכיתה ביום הראשון לפני שכל אחד מהילדים עומד במקום שלו, או יושב, תלוי בגיל ובמה שמקובל באותו תלמוד תורה.

אתה יכול פשוט לעמוד בדלת ולהמתין, בלי לחץ, בלי למהר לשום מקום. הילדים אולי יתעלמו, אולי יצחקו, אבל אחרי כמה דקות, אולי אפילו אחרי רבע שעה, הם בסוף יבינו את מה שמצופה מהם לעשות ואתה תיכנס לכיתה שקטה ורגועה, ותוכל להתחיל ברגל ימין.

4. בוא נתחיל ממך...

השמירה על הזמנים היא אבן יסוד של החינוך. ילדים חייבים לדעת להיכנס בזמן לכיתה, אבל כדי שהם ילמדו את זה, הם חייבים לקבל דוגמה אישית מהמלמד. ולכן מלמד חייב להקפיד על הזמנים בלי שום פשרות. בוודאי בחצי הראשון של שנת הלימודים.

5. הילדים מנסים את המלמדים פעם אחר פעם

דע את האוהב! הילדים מנסים את המלמדים פעם אחר פעם. זה חוק טבע. הם בודקים גבולות ובוחרים את התגובות. מלמד חכם יודע להימנע מחיכוך מול הילדים בימים הראשונים, ומצד שני גם לא נותן להם לפרוץ גבולות או למתוח אותם. הגבולות חייבים להישמר, אבל גם האווירה הטובה. זה בהחלט אתגר לא פשוט, וכדאי מאוד להתפלל על כך באופן פרטני...

שנת לימודים חדשה מתחילה, ובלבו של כל מנהג מתנגב חשש קל: איזו כיתה אני עומד לחנך השנה? הטובה היא אם... היש בה עץ אם אין?

אצל מלמדים צעירים בשנות ההוראה הראשונות, זה יותר משמעותי. יש לא רק חשש אלא אפילו פחד של ממש. אולי הכיתה החדשה תהיה באמת כתה מופרעת ובעייתית ואני לא אצליח לשרוד התפקיד עד סוף השנה?

האמת שבשדה החינוך אין כללים קבועים. כל איש חינוך ייתן לכם עצות אחרות וכללים אחרים. אבל בכל זאת, אתן כמה כללים שלמדתי מהניסיון שלי, וכל מלמד יעשה איתם מה שלבו חפץ, ייקח את מה שמתאים לו ויוותר על מה שפחות מתאים לו.

1. על זה אי אפשר לדלג

זה כל כך פשוט שלא צריך לכתוב את זה, אבל זה כל כך יסודי שאי אפשר לדלג על זה. מלמד שרוצה להצליח בעבודתו חייב להתפלל על כך. בלי תפילה שום דבר לא מצליח בחיים. במיוחד כשמתחילים ללמד כיתה חדשה, זה בדיוק הזמן לפתוח ספר תהילים ולומר לפחות כמה פרקים בלב נשבר, להתפלל מעומק הלב ולבקש סעד ממרומים, וכל המורה בתפילה הרי זה משובח.

2. כך אני מתחיל את שנת הלימודים

יש מלמדים רבים שמחזיקים בדעה שבימים הראשונים של שנת הלימודים צריך להלך אימים על התלמידים ולהכניס להם פחד בלב, שיישאר עד סוף השנה. צריך להיות מאוד זהירים עם זה, ואני באופן אישי בכלל בדיעה הפוכה. נכון, צריך משמעת, אסור להיות חבר של הילדים לא בתחילת השנה ולא בהמשך, אבל כן מותר להיות רך איתם, להתחיל בעדינות ובשפה נעימה, לא חייבים להתחיל קשות.

אני תמיד מתחיל את שנת הלימודים בשאלה מה שמו של כל ילד, מה הכינוי שלו, אני מספר להם קצת על עצמי, שואל אותם איפה הם היו בחופשה, מתעניין בשלומם, מחמיא לכיתה באופן קבוצתי, מה שמעתי מהמלמד של השנה שעברה כמה שהם חברה'ונים או מוכשרים, או מאוחדים מאוד או אוהבים אתגרים, מצטיינים בתפילה, אוהבים לעשות שטייגען וכדו'.

כך שהוא זיכה אותי בכאלו תלמידים מופלאים כמותם: "כבר יום שלם אני יושב אתכם, ואני רואה כמה זכיתי שיש לי השנה את התלמידים הכי מיוחדים והכי צדיקים..."

ככה אתה מייצר אהבה בלב הילדים אליך, ככה אתה בונה קשר של רב ותלמידיו! ילד לומד פי כמה וכמה יותר טוב אצל רבי שהוא אוהב אותך, לעומת רבי שהוא חלילה לא ממש אוהב אותך בלשון המעטה...

9.

ככה כבר העברת שלושה ילדים לצד שלך

חוזק מהפעולות שאנחנו נוקטים לקנות את לב התלמידים ככיתה בשלמותה, חובה לייצר גם קשר אישי עם כל אחד מהתלמידים. אחת הדרכים הכי טובות לייצר כזה קשר היא על ידי מחמאות. אף ילד לא נעלב ממחמאה שהרבי נותן לו, וכל ילד זוכר את המחמאות הללו, צורב אותן בלבו, ומשתדל לעמוד בציפיות שהן משקפות.

לכן, עוד ביום הראשון ללימודים, בסוף היום, לתפוס באופן פרטי ילד אחד, להחמיא לו על מעלה מסוימת שראית אצלו, לאחר מכן עוד ילד אחד או שניים. ככה כבר העברת שלושה ילדים לצד שלך, מחר תעביר עוד שניים או שלושה, ועד סוף השבוע כבר כל הכיתה תהיה בצד שלך בעז"ה.

מומלץ מאוד להתחיל מהילדים הטובים והמשפיעים בכיתה, כי זה גם מעביר מסר לכל הכיתה שהילדים החזקים שקובעים את המדיניות הכיתתית אוהבים את הרבי ומסורים אליו. התחלה מהכיוון ההפוך יכולה לגרום לזלזול בילדים שהם בצד של הרבי, ולאחר מכן גם כשתגיע לילדים היותר מובילים הם ידחו את ההתקרבות הזאת. לא שאי אפשר לתקן את הרושם, אבל עדיף להתחיל ברגל ימין עד כמה שהדבר אפשרי.

10.

כשהילדים מרגישים אותך לחץ מכיוון המלמד

לא משנה מה עשית, אם נכשלת, אם טעית, אם התחלת ברגל שמאל, אסור להיכנס לחץ והיסטריה. עבודת החינוך צריכה להתבצע מתוך רוגע. כשהילדים מרגישים אותך לחץ מכיוון המלמד, הם מתחילים לחגוג ולחפש את הסדקים באישיות הקשוחה. מלמד חייב להיות חזק, נחוש, הגון ו... רגוע, ובסייעתא דשמיא עם הרבה תפילות, אני מקווה שהכללים האלו אכן יביאו תועלת למלמדים שנחשפים אליהם.

6.

ביום הראשון לשנת הלימודים לא צריך ללמוד כלום

ביום הראשון לשנת הלימודים לא צריך ללמוד כלום, רק להקדים. לדוגמה: "השנה אנחנו נלמד מסכת סוכה, היא מורכבת מחמישה פרקים, אתם יודעים למה אנחנו צריכים לשבת בסוכה? איפה זה כתוב בתורה? הנה תראו, בסוכות תשב... כי בסוכות הושבת... צריך לצאת מהבית לדירת עראי..."

אנחנו מרוויחים בהקדמות האלו שני דברים: קודם כל אנחנו מכניסים אותם לנושא, ומסייעים להם להצליח בלימודים. דבר שני, אנחנו בעצם מוציאים אותם מהאוירה של חופש ובין הזמנים, ומחדשים את הקשר שלהם עם תלמוד התורה. לנו זה לא נראה כזה מסובך, אבל אצל ילד בגיל עשר, שלושה שבועות זה פרק זמן ארוך מאוד. הוא כבר שכח איך נראה החיידר... תתחשב בו! תן לו זמן להתרגל, לשמוע הקדמות וסיפורים, מחר הוא כבר יגיע לחיידר עם פרצוף שונה לגמרי, זה כבר לא פרצוף של חופש, אלא אווירה רצינית של הגעה ללימודים.

7.

עזבו את הכיסאות

צריך לתת לילדים לבחור בעצמם את המקום המועדף עליהם בכיתה. שיישבו ליד מי שהם רוצים. לתת הזדמנות לרצון העצמי שלהם. אם אתה רואה אחרי כמה ימים שזה 'שידוך' לא מוצלח, אפשר להעביר ילד למקום אחר, אבל את העברת המקומות חייבים לעשות ברוגע, באופן יזום על ידך, לא בגלל שהילד דיבר עם החבר וכפועל יוצא אתה מתעצבן ומעביר אותו. זה משרד לילדים לחץ וחוסר ביטחון. אם אתה מגיע למחרת ולפני התפילה נותן פקודה של החלפת מקומות, זה מתקבל כאקט חינוכי מחושב והגיוני ולא כתגובה אוטומטית ובלתי רצונית לפעולה שהתלמידים עשו קודם לכן.

8.

מה אני עושה בסוף יום הלימודים הראשון

בסוף יום הלימודים הראשון, אני מחלק לילדים ממתק ואומר להם בפה מלא ובהרחבה גדולה שאת הממתק הזה אני מחלק כאות תודה והוקרה לבורא העולם, שאני מודה לו מכל הלב על

**כך הם עמדו
בושים
ונכלמים,
ניסו למצוא
את השם
שלהם
מופיע
איפשהו
במפה של
המקומות
החדשים,
וכשראו
שהם לא
שם, הם
חזרו הביתה
בדמעות של
כאב ועלבון
עמוק**

זוהר של ילדים
זוהר של מופת
זה לזה
ZELÉZ, NEVER ALONE
בית לילדים וילדים

מבית
הכנסת,
א ב ל
הכאב היה
כבד מנשוא. היא
בכתה ובכתה בלי
סוף.

"השיחה הזאת זעזעה
מאוד את הרבנית רוטנברג
שבאותו ערב קיבלה החלטה
נחושה להקים מחלקה מיוחדת
ליתומים. שיהיה מי שידאג להם, מישהו
שישמש עבורם כמו אבא במקום האבא
שהיה..."

"מאז פועל 'בני מלכים' ומציל יתומים
רבים מכאב והרגשת בדידות. נותן להן
אור ושמחה, והרבה הרבה פעילות
בימות החופש וביומי דפגרא, מסייע
להם להשתקם ולהתאושש אחרי
האובדן הגדול, מעניק להם מעטפת
שלמה של עזרה מקצועית, לימודית,
חברתית ועוד".

"בסיס הפעילות של 'בני מלכים', הוא
כפעילות לימודית", מסביר הרב הולס.
"לוקחים את הילד ומסבירים לו: גם
עתה, זה לא אומר שאתה לא צריך
להיבחן בשבת על מה שלמדת בשבוע
ולחזור על הלימוד, זה לא אומר שאתה
לא צריך שמישהו מבוגר יעזור לך
להתכונן למבחן שיתקיים ביום ראשון.
"לכל ילד יש חונך פרטי שלו. אברך
שלומד איתו לפחות פעם אחת בשבוע,
לפעמים גם יותר. החונך הוא כמו אבא
שלו ברמה מסוימת. כשהוא לומד
בחיידר, הוא יודע שבסוף השבוע הוא

קשה להסביר את פעילותה
הנרחבת של 'זה לזה' וצריך
כמה שעות רק להבין את ההיקף
אך ניתן לומר כי הרבנית רוטנברג
הקדישה ומקדישה עד היום את כל
חייה למטרה הנעלה הזאת. היא דאגה
בתחילה רק לאלמנות, ולא היה בעולמה
שום דבר אחר לבד מהדאגה להן.
"עד שאירע מקרה שבגיני החליטה
הרבנית לפתוח גם מחלקה מיוחדת
ליתומים, פרויקט 'בני מלכים', שפועל
תחת 'זה לזה'.

"ומעשה שהיה כך היה... במוצאי שבת
אחת קיבלה הרבנית טלפון נסער מאחת
האלמנות שהיתה עימה בקשר. במשך
דקות ארוכות התייפחה האלמנה אל
תוך הפומית של הטלפון, ולא הצליחה
לעצור. רק אחרי שהרבנית דובבה אותה
והרעיפה עליה טללי חיזוק ונחמה,
התחילה האלמנה לספר את הסיפור...
"בעלה נפטר והותר אחריו אלמנה,
יתומים וגם... מקום בבית הכנסת.
הילדים המשיכו לשבת באותו הספסל
שבו הם ישבו עם אבא שלהם.

"אבל אחרי זמן מה החליטו הגבאים
לשפץ את בית הכנסת, החליפו ספסלים
ושינו את סדרי הישיבה. כל אחד
מהמתפללים היה צריך לבוא ולשלם
על המקום שלו מחדש, תלו מודעות
מאירות עיניים וכל בני הקהילה אכן באו
ותרמו כסף ובתמורה קיבלו מקום בבית
הכנסת.

"היתומים האלו לא חשבו לרגע
שהמודעות האלו נוגעות אליהם, ולאחר
שבת הכנסת שופץ מחדש ונפתח
לפעילות, הם הגיעו לבלי שבת לבית
הכנסת ונדהמו לגלות שאין להם מקום
לשבת..."

"כך הם עמדו בושים ונכלמים, ניסו
למצוא את השם שלהם מופיע איפשהו
במפה של המקומות החדשים, וכשראו
שהם לא שם, הם חזרו הביתה בדמעות
של כאב ועלבון עמוק. הם הרגישו את
היתמות כשהיא חותכת בבשרם החי!

"האמא הבינה שמדובר בטעות, היא לא
האשימה אף אחד, היא ידעה שהקהילה
התייחסה יפה לילדים שלה ושאלה אחד
לא מנסה חלילה לגרש ילדים יתומים

מנכ"ל ארגון 'זה לזה' הרב שמואל הולס, מספר על הפרויקט המיוחד 'בני מלכים' שמחולל גדולות ונצורות בקרב היתומים הרכים.

אליעזר (לייזר) רוט

היה זה לפני למעלה משלושה עשורים.
כ"ק מרן אדמו"ר מתולדות אהרן
וצוק"ל, קרא לבתו הרבנית רוטנברג
תבלחט"א, אשת הגה"צ רבי נפתלי צבי
רוטנברג שליט"א, אבדק"ק קאסן בית
שמש, והורה לה להקים ארגון מיוחד
שיסייע לחולים ולבני משפחותיהם.

כך החל לפעול ארגון 'ביקור חולים',
כשהרבנית תליט"א, יחד עם עשרות
מתנדבות מבנות הקהילה שנתמו
לעזרתה. הארגון לא התמקד בעזרה
למשפחות הקהילה בלבד, ובתוך
זמן קצר הפך כתובת לכל משפחה
שהתמודדה.

בחלוף השנים הפכה הרבנית כתובת
לכל לב נשבר ונדכה, לא פעם אירע
שההיכרות בזמן מחלת ראש המשפחה
התרחבה, וכך הפכה המשפחה להיות
נסמכת על ארגון 'ביקור חולים',
והאלמנות שהסתייעו רבות על ידה
בתקופת המחלה של הבעל, המשיכו את
הקשר ביתר שאת לאחר התאלמנותן.

ככל שעברו השנים, מצאה הרבנית
את עצמה מוקפת בעוד ועוד אלמנות,
כשהיא תומכת ומסייעת, שומעת
ומחזקת, מנסה לעזור ככל יכולתה.

ביום מן הימים, הבינה הרבנית שארגון
'ביקור חולים' כבר פועל בצורה סדירה.
היא העבירה את שרביט הניהול לאחת
המתנדבות הוותיקות, ופנתה להקים
את ארגון 'זה לזה'... ארגון ראשון מסוגו
שהתמקד כל כולו בסיוע לאלמנות.

צריך להפגין את ידיעותיו בפני החונך, ואם הוא ידע טוב, החונך מאוד ישמח ואולי גם יקנה לו איזו מתנה יפה.

החונך יחזור איתו על הלימוד השבועי על המשנה או על הגמרא, יכוון אותו ויסביר לו, ויטעין אותו בכוחות מיוחדים לקראת השבוע החדש. "כשיש בעיות בכיתה ומישהו צריך לדבר עם המלמד, החונך עושה את זה בשמו של הילד. הוא דואג לאינטרס של הילד כמו אבא שדואג לבנו. החונכים במקרים רבים באים גם לאסיפת הורים, הם מחמיאים לילד אחרי ששמעו עליו דברים טובים, מפגינים שביעות רצון כשהוא מתפלל כמו שצריך, מכוונים אותו בחיים. זה מאוד חשוב לילד שתהיה לו דמות של מבוגר אחראי שעוקב אחריו, נהנה לראות אותו גדל ומתפתח ודואג לאינטרס שלו במקרה הצורך.

"כמובן שיש הרבה מאוד רבדים של נתינה, לפעמים החונכים לוקחים את הילד לטיול יחד עם המשפחה שלהם, לפעמים הם מזמינים אותו לעשות אצלם שבת, הם יכינו אותם איך להניח תפילין ויעזרו לו להתכונן עם דרשת בר המצוה ועוד ועוד.

"המפגש הרשמי הוא פעם בשבוע, בחורף זה במוצאי שבתות ובקיץ בימי שישי. אוספים את כל הילדים מכל רחבי העיר, בכל עיר ועיר, לבית כנסת אחת, ובו הם לומדים כל אחד עם החונך שלו. יש מבצעים, פרסים יקרי ערך, פעילויות, טיולים, הרבה מאוד פעילות, כי אנחנו רוצים שהם יבואו בשמחה ולא מתוך כפייה כי אמא שלהם הכריחה אותם לעשות זאת".

הרב הולס מספר: היה לנו חניך אחד שהתמודד עם קשיים לא פשוטים, קשיי למידה וקשיים חברתיים, והגיע למצב שבחידר שלו כבר התגבשה הדעה שהגיע הזמן לשלח אותו לבלי שוב.

"בתחילת בין הזמנים הבחין אחד משכניו של הילד שהוא מסתובב עם חברה לא הכי איכותית בלשון המעטה, והשכן ידע שהוא קשור לפעילות של 'בני מלכים', פנה אלינו ואנחנו הזעקנו את החונך של הילד שגר בעיר אחרת בכלל. הוא מיהר להגיע עם הרכב, בדרך ביקש מהאמא שתכין לילד תיק עם בגדים וכל מה שצריך, וכך אסף את הילד מהרחוב ולקח אותו אליו הביתה לכל שלושת השבועות של בין הזמנים.

"כששמע שהחידר החליט לסלק את הילד הוא פנה למנהל של החידר ואמר לו: "אם אתה מסלק את הילד, קח בחשבון שאתה אחראי לגורלו. אני עכשיו מחזיק אותו אצלי בבית כבר שלושה שבועות כדי שלא יהיה ברחוב, ואתה בלי להסס זורק אותו הישר אל הרחוב? התוצאה ידועה מראש, שלא תגיד שלא אמרו לך...".

"מנהל החידר שמע והדברים נחרטו בלבו. הוא אמר שאם יש יהודי שככה מוסר את הנפש ומכניס את הילד אליו הביתה למשך שלושה שבועות רק כדי שלא יסתובב ברחוב, החידר לא יכול לזרוק אותו. ביחד הם השקיעו בכוחות משותפים בילד, וב"ה הוא גדל לתפארה, והיום הוא תלמיד באחת הישיבות הטובות בארץ בלי עין הרע".

"המקרה הזה הוא אולי מקרה קיצוני וחריג", אומר הרב הולס, "אבל הרעיון וההכרה בכך ש'בני מלכים' פשוט מציל נפשות, זה משהו שאנחנו יודעים ופוגשים בעשרות הזדמנויות אחרות.

"יש באמת תופעה מאוד מעניינת... אנחנו הרי פותחים את שערי הארגון לכל אחד. מי שרוצה להתנדב וללמוד עם ילדים, מתקבל בברכה, ובתנאי שמדובר באדם איכותי וירא שמים שיש לו שיג ושיח עם ילדים ומסוגל לנהל איתם קשר בריא.

"מעניין מאוד שבפועל רוב רובם של החונכים אצלנו הם אנשי חינוך! מלמדים, מנהלים חינוכיים, מפקחים, משגיחים... זה הציבור שמתנדב אצלנו. ויש גם לא מעט יתומים, ילדים שהתייתמו בגיל צעיר ולמדו אצלנו ב'בני מלכים' עם חונכים של הארגון, ולאחר שהתבגרו והתחתנו הם ביקשו להפוך בעצמם לחונכים של ילדים יתומים אחרים...

"למה באמת? כי הם, גם אנשי החינוך וגם היתומים עצמם, הם יודעים עד כמה הפעילות הזאת חשובה וחיונית. אחד החונכים אצלנו מנהל כיום את התחום של הטיפול בילדים בעלי קשיי התנהגות קשים. הוא עצמו היה יתום צעיר עם בעיות התנהגות קשות, והיה לו חונך ב'בני מלכים' שהאמין בו והשקיע בו

והציל את חייו. הוא מרגיש חובה להחזיר ולהציל יתומים אחרים שנמצאים באותו מצב סיכון שהוא היה נתון בו כשהיה ילד.

"הם רואים כמה זה חשוב, הם רואים בעצמם כמו עיניהם איך הארגון עוזר ומסייע, כמה התרומה שלו לנפש הילדים היא עצומה, ולכן דווקא הם המתנדבים שלנו.

"אני יכול לומר דבר נוסף: יש משפחות שלא מקבלות בתחילה בצורה יפה את ההצעה הזאת להצמיד חונך לילד. מה? האם זה אומר שהוא ילד מסכן שצריך חינוך מיוחד?

"כמובן שאנחנו לא יכולים להכריח אף אחד וגם לא מעוניינים, אבל בדרך כלל המשפחות האלו מגיעות בהמשך ומבקשות לקבל חונכים, כי הן מבינות באיחור שילד שסובל מיתמות, חייב לקבל עזרה יותר רצינית, הוא חייב שיהיה לו איזו דמות של מבוגר אחראי שדואג לו, ורק לו.

"מה שקורה בחלק מהמקרים הללו שאצל חלק מהילדים זה כבר מאוחר מדי, ואז אפשר לראות את ההבדלים העצומים בין ילדים שקיבלו עזרה וסיוע מחונך בילדותם, ובין ילדים שלא קיבלו את העזרה הזאת. זה הבדל שמים וארץ! "כי אנחנו בעצם נותנים לילד לא רק חונך, אלא מעטפת שלמה של עזרה וסיוע נפשי.

"הכי חשוב מהכל", מסכם הרב הולס, "זה להדגיש ולהבהיר שכל הפעילות שלנו נעשית תחת פיקוח צמוד ובהכוונה ועידוד נמרץ של מרנן ורבנן גדולי התורה והחסידות שעוקבים אחרי הפעילות ומברכים בכל פה על התרומה האדירה שהיא מעניקה לילדים היקרים הללו".

**מִרְן הַגְרִי"ש
אֲלִישֵׁיב
זַצ"ל, הַסְבִּיר
אֶת הַדְּבָרִים,
לְעַצְמוֹ, בְּקוֹל
רֵם, צִלּוּל
וּבְרוּר, וְכֹל
מִי שֶׁשָּׁמַע
אֶת לִימוּדוֹ
הַמְתוֹק הִיָּה
בְּטוֹחַ שֶׁהוּא
לוֹמֵד עִם
חֲבֵרוֹתָא.**

פרק שנים עשר: מגיד שיעור חדש נולד

האדמו"ר מפאסצנה רבי קלונימוס קלמיש שפירא הי"ד, כותב בספרו הנודע 'חובת התלמידים' (פ"ה) שליצר הרע ישנו כח גדול ומיוחד להכניס ללב האדם דחף ורצון ללמוד תורה בשטחיות בלבד, מבלי למצות את עומק הסוגיה והבנתה בעיון אמיתי:

קבל מאתנו עצה טובה שתסייע לך בעניין.

בעולם הישיבות ידוע משפט הזהב שטבע, כך מקובל, רבינו רבי חיים הלוי מברסק זצ"ל: "חסרון בהסברה- הוא חסרון בהבנה".

כאשר אדם לומד סוגיא ומעמיק בה לבדו, לא תמיד הוא יוכל לחזור על הבנותיו ולסדרם במוחו

**דרכים, עצות, רעיונות
וחובנות, להצלחה בלימוד
התורה הקדושה**

תמונה: זכרוב בוריס

בבהירות. הדרך הטובה ביותר להבין סוגיא, היא להסביר אותה לאחרים. כאשר אנו צריכים להסביר את מה שלמדנו לאחרים, ממילא זה מחייב אותנו להבין בעצמנו היטב את הנושא על בוריו.. בדיוק לשם כך העלו חז"ל על נס את מעלת הלימוד בחברותא. --'תלמידי חכמים מחדדין זה את זה בהלכה', 'אין ת"ח משתבח אלא בחברו'.

"אמר רבי חמא ברבי חנינא: מאי דכתיב 'ברזל בברזל יחד', לומר לך: מה ברזל זה, אחד מחדד את חברו - אף שני תלמידי חכמים מחדדין זה את זה בהלכה. (תענית ז)
"רבי חמא בר חנינא פתח ברזל בברזל יחד ואיש יחד פני רעהו אין סכין מתחדדת אלא בירכה של חברתה, כך אין ת"ח משתבח אלא בחברו" (ילקוט שמעוני פרשת ויצא).

מומלץ מאוד במידת האפשר, ללמוד, ולו ב'סדר' אחד או בשעות מסוימות 'בין הסדרים', עם בחור חלש יותר מאיתנו, ולאתגר את עצמנו בצורך להבין, כדי להסביר, כך תכיר טוב יותר את הסוגיא. כידוע, למד מרן הגרי"ש אלישיב זצ"ל לבדו, ללא חברותא, מלבד השעות בהם דיבר בלימוד עם מאות הפונים ומסר את שיעורו היומי המפורסם. ואמנם, הגרי"ש זצ"ל למד כאילו הוא מוסר שיעור. הוא הסביר את הדברים, לעצמו, בקול רם, צלול וברור, וכל מי שמע את לימודו המתוק היה בטוח שהוא לומד עם חברותא.

גם אם אין לך את מי ללמד, ראה את עצמך בעיני רוחך, כמגיד שיעור היושב לפני התלמידים וצריך להסביר להם את הגמרא וכך לבאר את הדברים בצורה מסוכמת ומסודרת. אם יש משהו קטן שלא הבנת, לא תוכל לוותר לעצמך, כי הרי לא ניתן למסור שיעור על סוגיא שחלק מפרטיה אינם מובנים. כשאתה מלמד ומסביר, ואתה מוכן את עצמך להסביר את דף הגמרא לאחרים, אתה צולל למעמקי הסוגיא וכשהדברים יהיו ברורים ומונחים בכיסך, תרגיש שהגמרא היא חלק ממך, וככל שתשקיע יותר תרגיש את התחזקות רגשי האהבה לד' ותורתו.

ה'סדר' מסתיים בעוד 10 דקות. מה דעתך לסגור עכשיו את הגמרא. זוהי אינה הלצה, זוהי עצה טובה.

פרק שלושה עשר: הכל מסוכם בראש

ה'סדר' מסתיים בעוד 10 דקות. מה דעתך לסגור עכשיו את הגמרא. זוהי אינה הלצה, זוהי עצה טובה. לא, לא התכוונו שתקצר את זמני ה'סדר' אדרבא, קבל עצת זה, שבכך הדקות האלה יהפכו לדקות איכותיות ביותר.

סגור את הגמרא והתחל לסכם את מה שלמדת.

גם אתה בודאי כבר שמת לב, שלפעמים... לאחר סיום כמה שעות של לימוד בו השקעת ולמדת, אם מישהו יתעניין 'מה למדת?' התשובה תהיה מגומגמת..

הסיבה לכך פשוטה: במהלך כל הסדר אספת, ויגעת בדברי הגמרא והמפרשים, התייגעת להבינם, אך לא סדרת אותם. ולכן קשה מאוד אח"כ לבררם ולשמרם.

לכן עצתנו להתחיל לסכם מה למדת.

מעלת סיכום השקלא וטריא בעל פה, גדולה היא.

כשאתה מסכם את הסוגיא בעל פה, הדברים מסודרים בראשך, ואתה שולט בנבכי הסוגיא שלמדת. בחן את עצמך: האם אתה מסוגל לחזור על הקושיה והתירוץ, ההוא אמינא, הדחיה והמסקנה, שיטות התנאים והאמוראים ומחלוקות רש"י ותוספות, כולל הנקודות המרכזיות ובתוספות. אם אתה זוכר גם את דברי הראשונים והאחרונים שלמדת בסוגיה - אשריך ומה טוב חלקך.

אם אתה מרגיש שעדיין הדברים עמומים, זה הזמן להתחיל הכל מההתחלה, שווה להשקיע ולסדר את הדברים בראש ולהוציאם בפוך, מסוכמים, נהירים וחדים.

כשהכל מסוכם בראשך, תוכל 'לפנות מקום' בראשך, לצורך המשך ליבון וביורור הדברים שעדיין טעונים בירור, וכשתרגיש בעצמך שהסוגיא ברורה לך תוכל להתקדם הלאה, ובוודאי תחוש סיפוק ואושר עילאי

חז"ל הגדירו את הענין באימרה חדה וקולעת, המוכרת לכולנו:

"ושנתם - שיהו דברי תורה מחודדים בפוך, שאם ישאל לך אדם דבר - אל תגמגם ותאמר לו, אלא אמור לו מיד' (קדושין ל)

בהוצאות רבות של דפוס הגמרא הקלו עלינו את הדרך המאוד-
ארוכה עד ארון הספרים הסמוך, ואת הדיפדוף בחומש, והעתיקו
לנו במדור מיוחד של "תורה אור" מורחב, את הפסוקים המובאים
בדף הגמרא...

פרק ארבעה עשר: אמר רחמנא, צורת לימוד דרשות ופסוקים

התורה שבכתב היא המעיין הנובע של התורה שבעל פה. דרשות חז"ל מפסוקי התורה מקיפים את כל סדרי הש"ס, ומטבע הדברים אנו נתקלים בדרשות אלו על כל צעד ושעל, כמעט בכל סוגיה, ריבויים, גזירה שווה, כלל ופרט, ועוד.

אל תתן לעצמך ללמוד גמרות אלו ללא תשומת לב.

כדי להבין היטב איך חז"ל למדו כל דבר מהפסוק - חייבים להכיר היטב את פסוקי התורה בסוגיא, שמהם נלמדים כל הדינים וההלכות.

בייחוד הדברים אמורים כאשר עוסקים אנו בלימוד ילפותות. ישנן סוגיות רבות שמלאות בלימודי הפסוקים, דיוקים ומחלוקות, ריבויים ומיעוטים שההלכה נדרשת מהם.

כדי לקבל בהירות בעניין, אל לנו להסתפק בקריאת המילה הנקודתית מהתורה, כמו "חמור" או "שלמה", "עליו" או "או", שהגמרא מביאה, אלא מומליך מאוד לפתוח את החומש ולקרוא את הפסוק כולו, ועדיף- את פסוקי כל הנושא.

בלימוד בדרך זו כל הלימוד בדף זה יקבל אור אחר, ונקבל מושג רחב יותר במה מדובר וגם נבין את דיוקם של חז"ל בשקלא וטריא של הגמרא.

כשנעיין בפסוקי התורה, נבין את הנושא לאשורו וגם נבין את ההדגשים והכפילויות- לכאורה שבפסוק, פירוט היתר של פרטי העניין, שהביאו את חז"ל הקדושים לדרוש את דרשותיהם.

הנה דוגמה:

כשאנו לומדים בגמרא (ובתוס') שמהמילה 'עליו' נלמד שאדם, בור ואש פטורים מכופר, נפתח את החומש ונקרא את הפסוק: "אם פֶּכֶר יִשֶׁת עָלָיו וְנָתַן פְּדִין נִפְשׁוֹ כְּכֹל אֲשֶׁר יִשֶׁת עָלָיו" (שמות כא, ל).

כעת נבין את משמעות העניין, נגלה את המילה הלכאורה- מיותרת, נתבונן גם מדוע נכתבה פעמיים המילה 'עליו' ונבין היטב את דרשות חז"ל בעניין.

כך, למעשה, למדו חכמינו ז"ל עצמם. כאשר הגמרא טרם נכתבה והתורה שבעל פה עדיין לא הותרה להכתב בכתב, הם למדו את כל דיני ודיוקי ההלכה - מתוך מילות התורה הקדושות.

לימוד הנושא מתוך התורה שבכתב, תאיר את עינינו במיוחד, כשמדובר במחלוקות של ריבוי ומיעוט' למול 'כלל ופרט', גזירה שווה, סמוכין, היקש ועוד ועוד.

לימוד בצורה זו, תבהיר לנו טוב יותר את הסוגיה ויאפשר לנו להנות מאורה המיוחד של תורתנו הקדושה, תורה- שבכתב ותורה שבעל-פה, המשולבים יחדיו.

ניתן לפתוח את החומש על פי ציוני ה"תורה אור" שבצדי עמוד הגמרא, ולראות את דברי חז"ל בוקעים מתוך המילים שחצב הקב"ה באש שחורה על גבי אש לבנה, ולהמשיך כך בכל הסוגיות מתוך שמחת תורה אמיתית.

בהוצאות רבות של דפוס הגמרא הקלו עלינו את הדרך המאוד- ארוכה עד ארון הספרים הסמוך, ואת הדיפדוף בחומש, והעתיקו לנו במדור מיוחד של "תורה אור" מורחב, את הפסוקים המובאים בדף הגמרא... אך זכרו, אין תחליף לעיון בתורה עצמה, עם הפסוקים לפני ואחרי. שווה מאמץ קטן נוסף..

(מתוך החוברת 'גישמאק בלימוד' בהוצאת ארגון 'אחינו')

מדורו של הרב אליעזר (לייזר) רוט

להשתכר מבית היין

אשתו היתה אומרת לו: 'שוטה שכמוך, למה ביקשת רק אלפיים?'

הגה"צ רבי ראובן קרלנשטיין זצוק"ל: רבינו יונה כותב, כי במצות גמילות חסדים לא די בעצם עשיית החסד, אלא יש להשקיע מחשבה איך ובאיזו צורה לעשות את החסד.

בהקשר לכך שמעתי סיפור נפלא על הסאטמר רב'ה זי"ע:

פעם נכנס אליו אדם, שלא היה מחסידיו, וסיפר לו שהוא גר בדירה שכורה שבעל הבית הוא גוי, ומזה שלושה חודשים שלא היה לו מהיכן לשלם את דמי השכירות. בעל הבית הודיע לו כי אם עד מחר לא ישלם - הוא "יורוק" אותו מהדירה וינקוט כלפיו צעדים חמורים כדי לאלצו לשלם את חובו.

הסאטמר רב'ה שאל אותו בכמה כסף מדובר, והלה השיב: "אלפיים דולר - עד מחר".

הרב'ה פנה לגבאי, ר' יוסל אשכנזי, והורה לו לתת לאיש אלף תשע מאות וחמישים דולר! הלה, כמובן, קיבל את הכסף בשמחה ובששון.

לאחר שהלך שאל את הרב'ה: "למדנו רבינו, אם כבר נתתם את רוב רובו של הסכום, מדוע לא נתתם לו עוד חמישים דולר, להשלים לסכום המלא?"

אמר לו הרב'ה: "בוא ואסביר לך. אם הייתי נותן לו את כל האלפיים דולר, כשהוא היה מגיע הביתה ומספר לאשתו כי ביקש מהסאטמר רב'ה אלפיים דולר וקיבל אותם - אשתו היתה אומרת לו: 'שוטה שכמוך, למה ביקשת רק אלפיים? היית צריך לבקש מהרבי ארבעת

על האמונה הפשוטה בבורא עולם יש סיפור אהוב עליי ביותר שהוא כל כולו של אמונה'

בכל יום הרה"ג רבי חיים זאיד שליט"א עומד מול קהל של מאות אנשים, כיום הרב זאיד נחשב כמגיד מישרים הנמצא בקידמת הבמה בציבור החרדי. הרב חיים זאיד שמשמש כרבה של פרדס כץ מקבל אהבה רבה מהציבור, ערב ערב לפעמים אף יותר מכך הוא ניצב מול במות ומחזק את הרבים.

אך דרכו של הרב זאיד בשיחותיו מתמקדת בעיקר על האמונה בבורא עולם ובהשגחתו וכל השיחה תתלבש על הנושא הזה.

'יש סיפור אהוב עליי ביותר שהוא כל כולו של אמונה' הוא אומר. 'זה קרה שבאחד הפעמים נסעתי יחד ברכב עם חסיד ברסלב והוא פנה אליי 'הרב זאיד יש לך הרבה סיפורים אני רוצה גם נס', כמובן אמרתי לו 'אני לא עושה ניסים, הכל זה כח האמונה ואם תאמין יהיה לך', והוא מצידו ממשיך 'אבל אני חייב מאתיים שקל' אמרתי לו תאמין. וכאן ערכתי לו תרגיל, 'ממשיך הרב זאיד, 'הוצאתי מהארנק שלי מאה שקל שמשוהו הביא לי לחלק לאדם שצריך והצבתי בפניו שאלה או שאתה לוקח אותם או שאתה מאמין שבורא עולם ישלח לך מאתיים הוא החליט שהוא רוצה מבורא עולם מאתיים שקל. אמרתי לו 'עכשיו אתה נחשב מאמין בבורא עולם, והמשכנו בנסיעה'.

'הגענו לתחנת דלק', מספר הרב זאיד, 'ומילאו לו דלק במאתיים שקל ואני אומר לו מה זה המאתיים שקל האלו, והוא מצידו אומר לי 'וואו אני רציתי למלאות בעשרים שקל איך יתכן', הוא רץ למתדלק והוא מצידו אמר לו שזה טעות שלהם ולא צריך לשלם על כך. כעת הוא קיבל מאה שמונים שקל. הוא אומר לי 'הרב זאיד, האמנתי אבל קיבלתי מאה שמונים ולא מאתיים. אמרתי לו תמשיך להאמין ועוד תקבל מאתיים שקל. אנחנו מגיעים לטבריה והוא ליווה אותו כמה רגעים ולפתע הוא מסתובב ומרים משהו הבטתי שוב והבחנתי בשטר של עשרים שקל. במילים אחרות ברגע שהוא וויתר על מאה שקל ביד של אמונה ועבר למחשבה ושה' יתברך רואה שאתה מאמין באמת יש סייעתא דשמיא גדולה'.

'וזה הכלל לכל הסיפורים שלי', ממשיך הרב זאיד, 'תאמין באמת בה' יתברך ותקבל הכל עד הידיים'.

(אור השבת)

המזון מהסידור עשית את זה בלי פספוסים?!'
- פעם אחת פספסתי... אבל זה היה מתוך אונס!
"איזה אונס?", שאל הרב שך.
- "באחת הטיסות שסטתי, לא נתנו להעלות את התפילין איתי ושכחתי לקחת מהתיק את הסידור..."
"אם ידעת שאין לך סידור, למה אכלת לחם היית אוכל פירות?!"

- "כבוד הרב, לא זכרתי שאין לי סידור. רק תוך כדי אכילה נזכרתי!"

שאל אות והרב שך: "תגידי, ברכת המזון אתה יודעת בעל-פה?"

- "ודאי!"

"אז למה לא כתבת אותה על דף ואז ברכת?!"

- "באמת לא חשבתי..."

"מי שלא חושב מפסיד!"

ראה הרב שך שאותו יהודי מאד נרעש, והחליט לספר לו מעשה שהיה. "על הגאון רבי חיים עוזר גורדז'נסקי מוויילנא שמעת?"

- "ודאי שמעתי!"

"רבי חיים עוזר", סיפר לו הרב שך "לקח על עצמו את כל ענייני הקהילה בוילנה הן הצדקות, הן ההכנסות של קופות הצדקה וכדו'. מה תרמו איך תרמו כמה תרמו ומי תרמו כו' הכל היה רשום אצלו בספר. באחד הימים, עבר רבי חיים עוזר דירה והספר נעלם. ספר של עשרות שנים הלך לאבדון. הגבאים התחילו להכנס ללחץ "איך נדע כמה כל אחד נתן וכמה נשאר לכל אחד לשלם?!"

הגיע רבי חיים עוזר וראה את הגבאים כשפניהם חיוורים הוא שאל מה קרה ושמע על האובדן הגדול. "מה הבעיה?!", אמר להם רבי חיים עוזר, "תביאו לי ספר ריק עם אותו מספר עמודים ואסדר לכם הכל" וכך היה, הביאו לו ספר עם מספר עמודים זהה ותוך שבוע הוא כתב במדויק כמה כל אחד תרם, מה היו ההכנסות וההוצאות וכל שאר הפרטים האבודים.

גבאי הצדקה של וילנה התפעלו מאוד מגאונותו העצומה, אבל בינם לבין עצמם גם חשבון שמן הסתם השחזור לא מדויק. אלא שלימים, נמצא הספר המקורי וכעת יכלו הגבאים לבדוק את כשרונותיו של רבם וראו זה פלא - כל המספרים התאימו אחד לאחד!

היהודי מסתכל על הרב שך ולא מבין "כבוד הרב, מה קשור כל הסיפור הזה עם רבי חיים עוזר למה שאמרתי לך?!"

אמר לו הרב שך: "אתה יודע למה אני מספר לך את זה? אם רבי חיים עוזר יכול היה לזכור את כל פרטי החשבונות של הקהילה בוילנה, הוא בוודאי זכר גם את ברכת המזון בעל פה, ובכל זאת מעולם לא בירך ברכת המזון בעל פה! ללמדך עד כמה חשובה היא ברכת המזון מתוך הסידור."

(הרב ברוך רובינבלום שליט"א מתוך ויאמר ברוך - עקב תשפ"א)

אלפים, והוא היה נותן לך'...

"מה עשיתי? נתתי לו רק אלף תשע מאות חמישים דולר כדי שיראה שאיני יכול לתת יותר, וכך לא תהיינה טענות כלפיו, בשובו הביתה".

מורי ורבותי! לא די לעשות חסד, צריך לעשות אותו מתוך מחשבה!

(יחי ראובן הגדה של פסח)

הספר של עשרות שנים הלך לאבדון. הגבאים התחילו להכנס ללחץ

מסופר על מרן הגרא"מ שך זצ"ל, שהיתה לו קפידה עצומה על ברכת המזון מתוך סידור. אם היה יוצא לו לקחת סידור שהיו חלק מאותיות הברכה מחוקות, הוא היה קם ולקוח סידור אחר. שנה אחת הוא ירד לסוכה ושכח להוריד איתו את הסידור הוא קם ועלה בחזרה למעלה כדי להביא את הסידור!

אל הרב שך הגיע פעם אדם אחד שרח"ל היה מוקף בצרות לכל מקום שהלך, היתה פוגעת בו מידת הדין. הוא נכנס לרב שך וביקש: "בבקשה, כבוד הרב יורה לי דרך תשובה כיצד להסיר מעלי את חרון האף הזה!"

אמר לו הרב שך: "תברך ברכת המזון בכוונה, וכמו שכתבו ה'באר היטב' ו'הרוקח' ועוד, יסור ממך חרון האף!"

באחד הימים הגיע יהודי אחד אל הרב שך כדי לתת לו 'קמחא דפסחא' לחלק לעניים. שאל אותו הרב שך: "רצונך שאברך אותך שתזכה לעשירות כל ימי חיך?"

"ודאי כבוד הרב מי לא רוצה להיות עשיר?!"

אמר לו הרב שך: "אם תקבל על עצמך לברך ברכת המזון מתוך הסידור בכוונה, מובטח לך עושר גדול עד סוף ימך!"

ובאמת, אותו יהודי קיבל על עצמו לברך ברכת המזון רק מתוך הסידור ואכן התקיימה ברכתו של הרב שך. כעבור מספר שנים, הסתובב הגלגל אותו יהודי נפל מנכסיו והפך להיות עני מרוד! למי הולכים? לרב שך!

"כבוד הרב, הבטחת לי עשירות ובקושי יש לי כסף לגמור את החודש!"

אמר לו הרב שך: "הבטחתי אבל בתנאי אחד ברכת

אוצרות ויהלומים

**6 יהלומים נוצצים מהליכותיו
הנאצלות של הגאון רבי חיים
פנחס שיינברג זצ"ל**

הסבלנות ומסביר בנעימות בפעם הרביעית בלי שהוא משדר שום לחץ, אך מאותו רגע שהוריד את השפופרת, שוב ראינו כמה הוא ממהר.

לימים התעוררה לאותו אברך שאלה הלכתית דחופה והוא התקשר בשעה שלוש לפנות בוקר

דלת ביתו לא היתה אף פעם נעולה, כאשר המטרה היא שתושבי הקריה ועמך ישראל יוכלו תמיד לדפוק ולהכנס. סיפר אברך שהגיע פעם בשעה מאוחרת מאוד ודפק בעדינות ולא פתחו ולכן לא נכנס. למחרת התייעץ איתו באותו ענין וסיפר שהיה בלילה ודפק ולא פתחו, הגיב רבינו ואמר לו בפעם הבאה תדע שנכנסים ואפשר להעירני ואף להתקשר בכל עת ושעה. לימים התעוררה לאותו אברך שאלה הלכתית דחופה והוא התקשר בשעה שלוש לפנות בוקר ורבינו ענה מיד. אברך נוסף סיפר שרבינו אמר לו שהוא יכול להתקשר בכל שעה משעות היממה, לפליאתו האם רב בשכונה משועבד לציבור בכל שעות היממה רבינו ענה שלא, אולם - הוסיף: כאן יכול אתה להיכנס מתי שתרצה.

כאשר היו נכנסים ורבינו נרדם בכסאו על תלמודו או שנכנס לנום את מנוחת הלילה, ניגשה הרבנית מיד להעירו וכאשר נחרדו השואלים, האם עבדו יש להעירו, השיבה על אתר שהוא ביקש בנחרצות להעירו ולקרא לו מיד כשצריכים לו ללא שום עיכוב. גם כשהיו טלפונים הרים בזריזות בעצמו ולא ציפה שאחרים ירימו גם אם רבים היו בחדר.

התחיל ואמר: עד היום הייתי בהלכה בגדר יחיד, עכשיו כשנתמנתי למורה הוראה שלכם אזכה לסייעתא דשמיא של כל הציבור. בזה הייתי מעוניין ולכן הסכמתי להיענות לבקשתכם.

גם אם היה הלה טרדן בלתי נלאה לא איבד את סבלנותו לשמוע אותו

אכן מאותו יום שקיבל על עצמו את עול ההוראה היה מסור כל כולו לציבור בדרגה מופלאה שלא נשמע כמוותה, מדי יום ביומו הקדיש זמן יקר, זמן שתמיד היה מחושב ומדוד לרגעים ומסר לתועלת הציבור, בכל יום ויום הגיעו עשרות יהודים, לאו דווקא מתושבי הקריה, מי בשאלה הלכתית ומי בדין תורה או בוררות עם חברו ואף בבעיות של שלום בית וחינוך וכדו' ורבינו בסבלנותו שומע היטב ומנסה בכל כוחו לעזור, גם אם היה הלה קשה הבנה או טרדן בלתי נלאה לא איבד את סבלנותו לשמוע אותו ולהסביר לו שוב ושוב את שנצרך היה לשמוע.

גם אם צריך היה לצאת לשמחה וכדו', כאשר היציאה התעכבה עד עתה מסיבות שונות, וכבר עמדו בפתח הבית ולפתע הופיע שואל, מסוגל היה לחזור עמו לחדר ולשמוע את אשר בפיו בסבלנות ואורך רוח, כאילו יש לו את כל הזמן עברו. סיפר רבי אברהם מילר שזכה לשמש את רבינו, ארע פעם שמיהר מאוד לצאת מהבית וכל הנהגתו אמרה הזדרזות, לפתע מישהו התקשר עם שאלה ורבינו ענה לו בכל הסבלנות, הלה דרש כנראה סבלנות מיוחדת שיסבירו לו שוב ושוב ורבינו עונה במלוא

מדוע הסכים להתמנות למורה הוראה

ביום י"ז שבט תשל"א התקיים מעמד ההכתרה של הגאון רבי חיים פנחס שיינברג זצ"ל לרבה של קרית מטרסדורף, כאשר חשובי תושבי הקריה חותמים על כתב ההכתרה. לאחר ההכתרה נכנסו למעונו כמה מרבני השכונה ושאלו, היות ורבינו נמצא כל היום בישיבה אולי כדאי לפתוח חדר מיוחד שייחד לבית הוראה בשעות מסוימות ביום. רבינו ענה באופייניות, שהוא אכן החליט להקדים שוב בשעות הערב לביתו במטרסדורף, אך לגבי שעות קבלת קהל אינו צריך לכך, שכן כאשר קיבל על עצמו את עול ההוראה פירשו של דבר שהוא מסור לגמרי לציבור בכל עת וכל שעה.

באותו מעמד דיבר רבינו מילים קצרות ברגש רב, מתוכן קיבלו הנוכחים תשובה לשאלה, מדוע הסכים להתמנות למורה הוראה. הוא סיפר שכאשר התמנה ה"נודע ביהודה" לרבה של פראג נכנסה אשה תוך כדי מעמד ההכתרה והציגה שאלה מורכבת. הוא ניסה לומר לה שהזמן אינו מתאים לזה ואולי תכנס מאוחר יותר, אך היא אמרה: סוף סוף יש לנו רב וברצוני לשאול. היא שאלה, והנודע ביהודה ענה ומכל הכיוונים התערבו והקשו. לפתע נעצר הנודע ביהודה ושתק. כששאלוהו לפשר שתיקתו ענה: השאלה לא היתה ולא נבראה! הציבור היה מופתע, הם אכן ידעו שהדבר אינו נכון, אך איך הוא יודע, היש לו רוח הקודש? אמר להם הנודע ביהודה: כאשר רב בישראל נשאל שאלה יש לו סייעתא דשמיא מיוחדת לענות, ראיתי שאין לי את אותו כח הרבים והבנתי שאין זו שאלה אמיתית. חזר רבינו הגר"פ לענין בו

הגויים המשוקצת לנו, ואילו בארץ ישראל מרגיש יהודי 'מה עושה פה טומאה', שהרי כל יהודי יודע שארץ ישראל היא בית השם וירושלים היא פלטרין של מלך.

כשהיה נמצא במחיצת בעלי גאווה הרגישו שקשה לו מאד עם זה

לא אחת ראו איך שהרגיש דברים שאף אחד לא חש בהם. פעם בנסיעתו לעיר אחת נתקבל על ידי רבני המקום וכלי הקודש שבאזור בקבלת פנים כמה. בין הנוכחים היה אחד בעל חזות תורנית שניסה להתקרב לרבינו לשוחח איתו ולהמצא בקרבתו, וניכר היה לאחדים מהמשתתפים שרבינו התייחס אליו בקרירות ואף לא רצה את עזרתו, הכל בעדינות כדרכו, אבל בעקביות. הרואים תמהו בליבם מדוע הוא מרחיקו, לא ארכו הימים והלה הקדיח תבשילו ברבים ונתגלה בקלונו.

מעניין לציין, שגם בענייני מידות, ראו איך הפריע לו מידות רעות. כמה פעמים כשהיה נמצא במחיצת בעלי גאווה הרגישו שקשה לו מאד עם זה, למרות שנמנע לדבר לשון הרע ואפילו לרמוז, יכלו להרגיש שזה מפריע לו. ופעם כשדיבר על גנות הגאווה אמר שלפעמים פוגשים אנשים "אז אס איז עיפישט פון זיי גאווה", ש"ריח חריף ודוחה של גאווה נודף מהם", וכאשר אמר זאת ראו במוחש את המיאוס שהוא מרגיש כלפי גאווה.

(קטעים מתוך הספר 'מגדלותו ומרוממותו')

כשעבר את אותו מקום שב למסלול הליכתו הקבוע.

זו היתה גם חלק גדול מהסיבה שבגינה החליט לעקור מארה"ב ולעלות לארץ ישראל עם בני הישיבה שהקים, למרות כל הקשיים שהיו כרוכים בכך, כמובן שהמניע העיקרי היה מצוות ישוב ארץ ישראל, אך הוא דיבר הרבה עם הבחורים על אווירת הקדושה שבארץ ישראל ובפרט בירושלים פלטרין של מלך.

היה זה בשנת תשכ"ד בעת שהגיע רבינו לראשונה לארץ ישראל לפקוד את קבר אביו שנסתלק שנה קודם לכן, הוא התאכסן בבית חותנו הצדיק רבי יעקב יוסף הרמן זצ"ל, שהתגורר בשכונת זכרון משה בירושלים. בשהותו בירושלים הוקסם מאווירת הקדושה והטהרה שבארץ ישראל ובפרט מירושלים בה ביקר. ומיד כששב, החל לקנן בו רצון עז לעבור להתגורר בארץ ישראל ולחון את עפרה. מיד כשהגיע לארה"ב, לפני השיעור הראשון שמסר, התחלק עם התלמידים בסערת רגשותיו: "אני מגיע מארצנו הקדושה, מירושלים עיה"ק, שם הקדושה והרוחניות מורגשת ברחובות, הכל על טהרת הקודש, אפילו שמות הרחובות והערים מזכירים קדושה, מה יש לנו פה בארה"ב על אדמת נכר? מקומו של כל יהודי הוא בארץ ישראל".

אחד הבחורים שאלו, וכי בארץ ישראל אין רחובות ואזורים טמאים? ענה לו רבינו: אסביר לך את ההבדל, כשאדם מתגורר בחוץ לארץ ונלקע לרחוב כזה, הוא מרגיש מיד 'מה אני עושה במקום כזה, הרי אני יהודי וזה תרבות

רבינו התפלא; רכב ששימש את הישיבה ימכר לגוי?!

רגישותו לדבר שבקדושה הגיעה לידי ביטוי בהנהגות שונות, למשל השתדל שלא למכור חפצים ששימשו את הישיבה לגויים. פעם עמד למכירה רכב של הישיבה וסיפרו לרבינו שהשיגו קונה גוי במחיר טוב, רבינו התפלא; רכב ששימש את הישיבה ימכר לגוי?! וסירב ואמר לחפש יהודי, ועדיף שומר תורה ומצוות.

כאמור, רבים מהנהגות הקדושה והפרישות עשה בצניעות ונזהר להסתיר אותם, ובחיצוניותו לא ראו מאומה. פעם ביקר אצלו ראש ישיבת מיר, הגאון רבי נתן צבי פינקל, וכשיצא ממנו התפעל ואמר: הוא כזה ענק, מאידך, הוא מתנהג כ"כ נורמלי.

בשהותו בירושלים הוקסם מאווירת הקדושה והטהרה שבארץ ישראל

היה לרבינו חוש ריח רוחני מופלא שלא יכול היה לסבול דברים טמאים, תלמידו רבי זלמן פנחס שטולצנברג מספר שהיה עוקב אחריו בעת שיהן כמשגיח בישיבת חפץ חיים ששכנה בשכונת ווילימסבורג, וכשהיה מגיע משכונת מגוריו באיסט סייד היתה דרכו ללכת בצד מסויים של הכביש וכשהיה מתקרב לבית תיפלתם היה חוצה את הכביש לצד השני ורק

הצטרפו גם אתם
וקבלו ישירות
למייל שלכם
את מגזין אחינו
לחינוך ותורה
'בית היין'

לחצו כאן

או שלחו מייל לכתובת
dirshu@dirshu.co.il

Dirshu
דרשו ד" ועוד
קר שלמים לחינוך
ועידוד לימוד התורה

המבצע הגדול חוזר לתקופה קצרה לרגל זמן אלול

המבצע הגדול של 'דרשו' ו'אחינו' חוזר לתקופה קצרה. תורמים לפעילות הקירוב של ארגון 'אחינו' זוכים במתנות מ'דרשו'. זכייה מיידית של הספרים שכבשו את העולם היהודי

תרום 28 ש"ח לחיט
למסך 66 חודשים
קר כל התרומה 448 ש"ח

וקבל מיידית

- סט 'משנה ברורה'
- סט 'לקראת שבת'
- סט 'דרש דוד'
- חמשה חומשי תורה
- וספר המפתח על משנ"ב

* מטלני 4-ספרים לקראת שבת - 5 כרכים
דרש דוד - על תורה 3 ספרים, חמשה חומשי תורה
תור מכר אהרן, ספר המפתח על המשנ"ב

תרום 24 ש"ח לחיט
למסך 66 חודשים
קר כל התרומה 384 ש"ח

וקבל מיידית

- סט 'משנה ברורה'
- סט 'לקראת שבת'
- ספר 'דרש דוד'
- וספר המפתח על המשנ"ב

* סט 'משנה ברורה' - 6 כרכים
לקראת שבת - 5 כרכים
'דרש דוד' - על ימים נראים / מסכת אבות, ספר המפתח על המשנ"ב

תרום 23 ש"ח לחיט
למסך 62 חודשים
קר כל התרומה 276 ש"ח

וקבל מיידית

- סט 'משנה ברורה'
- של 'דרשו'
- וספר המפתח על המשנ"ב

* סט 'משנה ברורה' - 6 כרכים
וכן ספר המפתח על המשנ"ב

תרום 20 ש"ח לחיט
למסך 60 חודשים
קר כל התרומה 200 ש"ח

וקבל מיידית

- סט 'לקראת שבת'
- וספר המפתח על המשנ"ב

* 'לקראת שבת' סט הספרים שנקרא במקור בכל העולם היהודי, 5 ספרים עם אלפי פירושים ופירושים לפרשנות הספרים ולחוקים מהמסורת של עולי ארצות שסל על 'דרשו' וכן ספר המפתח על המשנ"ב

תרום 21 ש"ח לחיט
למסך 6 חודשים
קר כל התרומה 126 ש"ח

וקבל מיידית

- 3 עותקים של ספר המפתח על המשנ"ב

התקשרו עכשיו 02-5609000